

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2010**

Soraarsitsineq

6.9 Suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq aamma tungavilersuisarneq pillugit malittarisassat soraarsitsinermut atatilugu malinneqarsimannginnerat. Suliap oqartussaasumi qulliunerusutut naammagittaalliorfissami naammaginangitsumik paasissutissartalersorneqarnera

B-p Mittarfeqarfinni atorfimmit soraarsinneqarsimanera soraarsitsinerullu Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfimmit oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusussamit B-p naammagittaalliorfigisimasaanit aalajangiusimaneqarnera A-p uini B sinnerlugu naammagittaalliuutigaa.

Mittarfeqarfiit aalajangiinnerat suliame illu suliarininnerat eqqarsaatigalugit, suliame illua'tungiusup isumaanik aalajangiissamaarneq sioq-qullugu tusarniaasoqartartussaaneq pissutigalugu Ombudsmandi isumaqarpoq allakkat Mittarfeqarfiit soraarsitsissutaasa suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq pillugu immikkoortumik soraarsitsineq pillugu oqaaseqaataasinnaasut soraarsitsinermik nalunaarutip tigureqarnerata kingornatigut piffissap erseqqinnerusumik killissaligaasup iluani saqqummiunneqarsinnaanerannik oqaatiginnittumik imaqarnerat ajuusaarnarluinnartuusoq. Ombudsmandip tamanna pillugu oqaatigaa suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq soraarsitsissamaarneq sioqqullugu pisimasariaqaraluartoq.

Mittarfeqarfiit B soraarsitsineq sioqqutitsiarlugu suliame atatilugu oqaloqatigisimavaat. Mittarfeqarfiit oqaloqatigiinneq pillugu allakkior-simanngillat. Ombudsmandip oqaatigaa suliame illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq allakkatigut ingerlanneqarsimasariaqaraluartoq, B-lu

*soraarsitsinermut tunngaviusq pillugu oqaaseqaateqarnissaminut Mit-
tarfeqarfinit piffissalernerqarsimasariaqaraluartoq. Ombudsmandi isu-
maqarpoq Mittarfeqarfiit tulleriinneri malillugit allattuisussaaitaaner-
minnik suliamilu illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaaitaanermin-
nik eqqortitsisimanginnerat isorisariaqartuusq.*

*Aalajangiinerup tunngavilersorneqarnera Ombudsmandip arlalitsigut
aammattaaq isornartorsiorpaa.*

*Kiisalu Ombudsmandi isumaqarpoq Mittaqarfeqarfiit B-p soraarsitsi-
nermut tunngaviusunut ilaasumi allagaatinik naammagittaalliummi
paasitinneqarumalluni qinnuteqaataanik itigartitsisimanerat ajuusaar-
narluinnartuusq.*

*Ombudsmandi Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naa-
lakkersuisoqarfiup aalajangiinera suliamillu suliarinninnera eqqarsaati-
galugit isumaqarpoq Naalakkersuisoqarfiup Mittarfeqarfiit amigartumik
tunngavilersuisimanerannik naammagittaalliornissamullu periarfissanik
ilitersuisimanginnerannik isummerfiginnissimanginnera isorisaria-
qartuusq.*

*Ombudsmandi aammattaaq isumaqarpoq B-p suliami illua'tungiusutut
isumaanik Naalakkersuisoqarfiup tusarniaasimanginnera aalajangi-
ninili sioqqullugu suliamik pisariaqarneratut annertutigisumik paasis-
sutissartalersuiniarsimanginnera isorisariaqartorujussuusut.*

*Taamaattumik Ombudsmandip inassuteqaatigaa suliap suliarineqarnera
Naalakkersuisoqarfiup aallarteqqissagaa (j.nr. 2009-323-0019).*

B suliamut atatillugu oqaloqatigineqarnissaminut aggeqquneqarsimavoq, oqalo-
qatigiinnerlu 25. marts 2009-mi pisimalluni. Ulloq taanna soraarsitsinermut na-
linginnaasumik piffissalerlugu soraarsinneqarpoq, piffissamilu soraarnissap
tungaanut ingerlasumi suliuinnaarsinneqarluni. Soraarsitsineq B-mut allakkatigut
imaattunik oqaasertaqartutigut nalunaarutigineqarpoq:

"25. marts 2009-mi oqaloqatigiinnerput innersuussutigalugu Mittarfeqarfiit matumuu-
na nalunaarfigaatsit K-mi qulimiguullit mittarfianni X-p Mittarfiata ataaniittumi pisor-
tatut atorfnit ullumikkumiit soraarsinneqartutit, funktionærit pillugit inatsimmi so-
raarnissamut nalinginnaasumik piffissaliussaq tunngavigalugu qammatinik pingasunik
piffissaqartitaallutit, 2009-mi junip qaammataata naanerani soraartussanngorlutit.

6. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

Qulimiguulinnut mittarfimmi pisortatut atorfimmit soraarsitsinermut tunuliaqutaasut:

- X-ip Mittarfiani mittarfiup pisortaa C, B-p pisortarisaa arlaleriarluni inassuteqartar-simagaluartoq K-mi qulimiguulinnut mittarfimmik aqutsinermi sulerusussuse-qannginneq soqutigisaqannginnerlu.
- Aqutseriaatsit aamma suleqatinnut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pillu-git sulisut annertuumik naammagittaalliuuteqartarnerat.
- Mittarfeqarfiit sullitaannut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pillugit sulli-tanit naammagittaalliuutit.
- Sulisumut aqqa taaneqartumut arneriniartarnitit, tassungalu tunngatillugu allakka-tigut naammagittaalliuut uppersaatitut pigineqarpoq.

Piffissami soraarnissap tungaanut ingerlasumi ullumikkumiit suliunnaarsinneqarputit, taamaalillutillu piffissap soraarnissap tungaanut ingerlasup sinnerani suliarortariaqar-nak.

Piffissami soraarnissap tungaanut ingerlasumi allamik suliffeqaleruit - feriarnersiuti-siassat naatsorsorneqarnissaat funktionærillu pillugit inatsimmi malittarisassat tunnga- vigalugit ilanngaassisoqassappat ilanngaattissat naatsorsorneqarnissaat siunertaralugu - Mittarfeqarfiit piffissaq sulilerfik akissarsiallu pillugit ingerlaannartumik ilisimatinne-qassapput. Piffissami soraarnissap tungaanut ingerlasumi allamik suliffeqalinngikkuit akissarsiatit isumaqatigiissut tunngavigalugu 2009-mi junip qaammataata naanissaata tungaanut tunniunneqartassapput.

Mittarfeqarfinit erseqqissarneqassaaq taarsiisuteqartarnek pillugu inatsiseqartitsi-nermi tunngaviit tunngavigalugit pisussaaffeqartutit annaasaqarsinnaanerit ingerlaa-vartumik suliffissarsiornikkut killilersimaarniassallugu, pisussaaffimmillu taassu-minnga eqqortitsinnginneq Mittarfeqarfiit 2009-mi junip qaammataata naanissaata tungaanut akissarsiassaannarnik tunniussinissaminnut pisussaaffeqarnerat nassataris-savaa.

Feriarfissat sinneqarpata taakku sapinngisamik piffissami suliunnaarsitsiviusumi fe-riarfigineqassapput.

Eqqortussaq anguniarlugu malugeqqullugu oqaatigissavarput piffissami soraarnissap tungaanut ingerlasumi Mittarfeqarfinnut ilumoorfiginninnissamik pisussaaffiit pisus-saaffigiinnassagit, taamatuttaarlu nipangiussisussaataaneq pissutsit atorfik aquti-galugu ilisimalersimasat isertuunneqarnissaallu pissusertik pissutigalugu piumasaqaa-taasut imaluunniit qullersarisannit isertuuteqqusaasut eqqarsaatigalugit atuutiinnassal-

luni. Malugeqquneqassaaq nipangiussisussaataaneq atorfeqartitaanerup naanerani atorunnaarneq ajormat.

Qinnuigineqarputit soraarnermut atatillugu assigiinngitsut, tassa imaappoq matuersaatnik, ID-kortinik Mittarfeqarfiillu pigisaannik allanik utertitsilluni tunniussinissaq pillugu uannut erseqqinnerusumik isumaqatigiissuteqaqqullutit.

Soraarsinneqarnerit pillugu oqaaseqaatissaruit taakku allaganngorlugit Sulisoqarnermut Ilinniartitsinermullu Immikkoortortaqarfimmut, Postboks 1036, 3900 Nuuk, imaluunniit massakut faxikkut 32 14 60-ikkut nassiunnissaannut periarfissaqarputit, allakkat ukua tigunerannit ullut arfineq pingasut qaangiutsinnagit kingusinnerpaamillu sisamanngorneq 2. april 2009 nallertinnagu tunniussinissannut periarfissaqaravit. (Suliami illua'tungiusup isumaanik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu tusarniaaneq).

Qinnuigineqarputit allakkat ukua tiguneqarnerat allakkat ukua assilineratigut atsiortutit uppernarsaqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Soraarsitsineq B-p Mittarfeqarfimmut 1. april 2009-mi naammagittaalliutigaa. Mittarfeqarfiit B allakkatigut 14. maj 2009-meersutigut nalunaarfigaat soraarsitsineq Mittarfeqarfiit aalajangiusimagaat.

Soraarsitsineq B-p Naalakkersuisut Siulittaasuannut 21. maj 2009-mi naammagittaalliutigaa. Naammagittaalliut imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Naammagittaalliut pillugu

Hallu Hans Enoksen

Allakkatigut saaffiginnissutigaara atorfinniit suliunnaarsitaaneq pillugu. K-mi mittarfimmi ittutut atorfinniit suliunnaarsitaavunga sulisut kiisalu ittuusup C-p qullersarisatta X-imi aaliangiinerat malillugu. Suliunnaarsitaaninnut allakkat tassunga tunngasut tamaasa ilanngullugit nassiuppakka kisiannili unnerluussisimasup allagai kisimik ilaangillat taakku mittarfiup pisortaata C-p tunniukkusunngimmagit aammalu takutikusunnagit takujumagaluarakkit suna peqqutaanersoq takuniarlugu, kisiannili allagai malillugit kanngunartuliortutut imaqartut paasivara kisianni taamaattoqanngitsoq, sulisut tamarmik taama aaliangiisimaneri malillugit.

Tamakku toqqammavigalugit kattuffimmut ingerlatinnikuuvakka suliassatut tunniullugu. Aammali kinguneqanngittumik, taamaamat Ombudsmandeqarfimmut saaffiginnissutigigakku Ombudsmandimut taanna isumaqarami siunnersuivoq Naalakkersuisut Siulittaasuannut ingerlateqqullugu, taamaamat ilinnut ingerlatippakka allakkat, isumaqarama inuttut malersorneqarlunga. Suut naammagittaalliutinni tamaasa

6. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

ilannguppakka. Suliarineqarnera naammaginangissorinarmat iluamik nalilernerqarnissaa, taama pineqarninnut ikiorneqarnissara suliareqqullugu saaffiginnissutigaa, aaliangiisimaneq soraarsitsinermik Mittarfeqarfinniit naammagittaalliuteqareernerma kingorna allangorterusunneqanngimmat. Aammalu Mittarfeqarfinni maleruagassat malillugit sulisut pineqaatissinneqarsimanatillu ajortuliorsimanermit allagarsersimassanngittut, tamakku qiviassagaanni uanga taamaattuunngitsunga takuneqarsinnaavoq. Ajortisarneqarnera sulisunniit aammalu ittuusumiit ilaqutarsiuineq atorneqartoq naak iluamik sulisitsineq uanga ingerlakkiga aammalu aalajaallunga sulinera suliffinnut orniguffigisaringa sulinngitsoornerlu peqquutissaanngittumik atortorinngikkinga, iluamillu nassuiaateqarninni tusaajumaneqarnanga sulisorisakka pillugit. Neriuppunga allagaqaatigisimasakka paasiumaaritit.”

Taamani Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfiusumi Silap Pissusianut Tunngasunik Attaveqarnermillu Aqutsisoqarfiusup B-p naammagittaalliutaanik Naalackersuisut Siulittaasuannit tiguisimasup B 10. juni 2009-mi nalunaarfigaa Aqutsisoqarfik Mittarfeqarfiit aalajangiinerannik allannortitsinisaminut pisinnaatitaanngitsaq, tassami Mittarfeqarfiit nammineertutut suliffeqarfiummata aqutsinermi iliuuseqarnissamut piginnaatitaasut, matumani nammineq sulisorisanut tunngasut ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

B-p soraarsinneqarnera A-p uini B sinnerlugu uannut 13. juli 2009-mi naammagittaalliutigaa.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfik (matuma kingornatigut Naalackersuisoqarfimmik taaneqartartussaq) naammagittaalliutip suliarinissaanut tunngavissaqarnerlunga qulaajaaneq siunertaralugu 23. juli 2010-mi qinnuigaara Mittarfeqarfiit aalajangiinerannik oqartussaasumut qullinerusumut naammagittaalliornissamut periarfissaq inatsiseqartitsinikkut suna tunngavigalugu mattunneqarsimasutut Naalackersuisoqarfiup isigineraa nassuiaqqullugu.

Naalackersuisoqarfiup allakkatigut 28. juli 2009-meersutigut nalunaarfigaanga B-p Naalackersuisut Siulittaasuannut naammagittaalliutaata suliarineqarnissaanik itigartitsineq Naalackersuisut suliffeqarfiillu nammineertitaasut Mittarfeqarfiit akornanni pisinnaatitaanermut oqartussaasuunermullu tunngasunik kukkusumik paasinnineq tunngavigalugu pisimasoq, taamaattumillu suliap suliarineqarnera Attaveqarnermik Aqutsisoqarfiup aallarteqqissimagaa.

A tamanna tunngavigalugu 12. august 2009-mi imatut allaffigaara:

"Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmit allakkannut 23. juli 2009-meersunut akissutip assilineri 5. august 2009-mi tiguara. Naalackersuisoqarfiup allakkamini nalunaarutigaa Naalackersuisoqarfik isumaqartoq naammagittaalliuutivit suliarinissaa kukkunikkut Naalackersuisoqarfiup itigartitsissutigeqqaarsimallugu, aamma soraarsitsineq pillugu naammagittaalliuut Naalackersuisoqarfiup maanna suliarilerniarlugu.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3 malillugu aalajangiinerit oqartussaasumit qulliunerusumit allanngortinneqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuut Ombudsmandimut suliassanngortinneqarsinnaangilaq oqartussaasoq qulliunerusoq taanna suliami aalajangeereersimatinnagu.

Naalackersuisoqarfiup naammagittaalliuutit maanna suliarilerniarmagu saaffiginnisutit tunngavigalugu annertunerusumik iliuuseqaqqinniingilanga.

Taamaattumik qinnuigaakkit Naalackersuisoqarfiup aalajangiinissaa utaqqimaaqqullugu. Aalajangiineq tigugukku uannut suli naammagittaalliorumanerlutit isummersinnaavutit.

Taamaappat qinnuigaakkit uannut nutaamik saaffiginneqqullutit."

B-p soraarsitsineq pillugu oqaaseqaatai arlallit 3. oktober 2009-mi tiguakka. Soraarsitsinermut tunngaviusutut oqaatigineqartut B-p saqqummiussinermi ilumuunnginnerarpai:

Sullitanit naammagittaalliuutit eqqarsaatigalugit B oqarpoq allakkatigut naammagittaalliummik takusaqarsimanngisaannarluni. Nalunnginnerarpaali pissarsiariuminaannini peqqinnissaqarfimmi sulisup arlaleriarluni naammagittaalliuutigisimagaa. B tamanna pillugu oqarpoq K-mi qulimiguullit mittarfiata X-imilu mittarfiup sullissinerisa tamarmik ataasinngornikkut matoqqasarnerat tamanit ilisimaneqartoq, nukinginnartumilli pisariaqartoqartillugu oqarasuaatimigut angallattakkakkut attaveqarfigineqarsinnaalluni.

Sulisut allat naammagittaalliuutaat eqqarsaatigalugu pissutsit arlallit suliamut atuumassuteqanngitsumik tunuliaqutaasorisamisut isigisani B-p oqaatigai.

Arneriniartarnermik pasilliineq eqqarsaatigalugu B-p makku oqaatigai:

"Qeerliineq tupassaalarinerluunniit kalaallit quiasaarutaat naluneqanngilaq taamaattoq, uanga aamma taamaaliorneqartarpunga ilakka aamma taamaattarput tupingaara uanga kisima taamatut eqqorniarneqarama unnerluutigineqarlunga allaat ajortuliortorujussuartutut nalilerlunga, soorluli pinngitsaaleeriarsimasutut nalilerneqarsimasunga

6. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

tamakku allaalluinnarput. Aamma ittorisara C aperingaluarakku qanoq kimillu naammagittaalliuutingineqarsimanersunga, akivaanga oqaatingisinnaanagit! Sulisitsisoq soraarsitsiniaruni eqqortunik tunngavilersuuteqartussaavoq sulisuminik immikkoortiterinani, allaat soraarsitsisup allakkat uppernarsaatissatut atukkani takutissinnaangi-laaluunniit. Qanoq ilillunga upperissanerpara tunngavilersuutaaluunniit takutissinnaanagit.”

Kiisalu suliassani qanoq isumagisimanerlugit B-p nassuiarppaa, tamatumunngalu atatillugu oqaatigalugu mittarfiup pisortaa pisortarisani C suliffeqarfiup biiliisa B-mut taassumaluunniit ilaqutaanut nassiussanik assartuinnermut atorneqartarnerat pillugu (soraarsitsinnermut atatillugu?) oqaaseqaateqarsimasoq:

”Aap, tamanna ilumoortutut oqaatigaara. Uanga tamanna akisussaaffigaara, sulisukkali ilaquttatik ikiorlugit biiliussisartut aamma nalunngilara. Akuersaartarpakka taamaatarneq suliffeqarfimmi qangarsuarli K-mi atorneqartartoq naluneqanngimmat aamma mittarfiup pisortaa nammineq taamaattarpoq. Soorunami suliffimmut akornutaangitsumik taamaattoqartarpoq, nalinginnarlu biileqattaqqunagit eqqaasittarpakka. Isumaqaramami suliffitsinni taama sulinertutigitilluta aamma suliffitsinniit biilit ilaquttatsinnut atorsinnaalaartariaqarivut, soorunami killilimmik.”

B-p pingaarnerusutigut paasinninnera unaavoq soraarsitsineq tunngavilersuutillu tassunga atatitaasut assigiinngisitsinnermut takussutissaasut, K-milu mittarfiup pisortaa C isummanik ilaquttaminit saqqummiunneqartunik illua'tungaannarsiortumik tusaaniartarnerminit sunnigaasimasoq. (Peqqinnissaqarfimmi sulisoq B pillugu arlaleriarluni naammagittaalliorsimasoq B-p mittarfiup pisortaanut C-mut ilaqutaanerarpaa, B-lu oqarpoq tamatuma pissuseqataa suleqatini ataaseq arlalliluunniit eqqarsaatigalugit atuuttoq).

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfiup B 9. december 2009-mi nalunaarfigaa Mittarfeqarfiit aalajangiinerat Naalackersuisoqarfiup aalajangiusimagaa. Naalackersuisoqarfiup aalajangiinera imaattunik oqaasertaqarpoq:

”K-mi qulimiguulinnut mittarfimmi Mittarfeqarfinit soraarsitsineq

Suliap ingerlanera, kiisalu suliap qaqqeqinneqarnera

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfimmi Attaveqarnermut Aqutsisoqarfik 10. juni 2009-mi aalajangiimmat Mittarfeqarfinit soraarsitsineq pillugu maalaarutip suliarinissaa itigartipparput, 28. juli 2009-mi Ombudsmandip allagaanik Naalackersuisoqarfik tigusaqarpoq, tassanilu suliaq kukkusunik tunngaveqarluta itigartissimagippit eqqumaffigeqquneqarpoq. Taamaattumik Naalackersui-

soqarfik aalajangerpoq suliaq nutaamik qaqeqqillugu aalajangiineq iluarsiiviginiarlugu.

Tamatuma kingorna suliamut tunngatillugu paasissutissinneqarnissaq siunertarlugu Naalackersuisoqarfiup Mittarfeqarfiit attaveqarfigaatit. Maalaarut misissorparput, pisutsillu suliamut attuumassuteqartut misissuiffigalugit.

Aalajangiinermut tunngavigineqartoq

B, matuma kinguliini „illua'tungiusoq"-mik taagorneqartoq, 25. marts 2009-mi atorfimmunit soraarsinneqarpoq sulionnaarsinneqarlunilu. Suliami illua'tungiusoq tusarniaaffigineqarsimangilaq, kisiannili soraarsitsineq pillugu allakkiami 25. marts 2009-meersumi oqaloqatigiinneq innersuussutigineqarluni.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 naapertorlugu illua'tungiusunik tusarniaasarneq oqartussaasut suliami pineqartorpiat pillugit paasissutissanik aalajangersimasunik pigisaqarnerinik illuatungiusoq ilisimasaqartutut ilimagineqartinnagu atorneqartarpoq. Illua'tungiusumut tusarniaaneq aalajangiisoqartinnagu pisussaavoq, aammalu illuatungiusup tusarniaaffigineqarnissaa nalinginnaasumik piumasarineqartannigilaq, tassalu illua'tungiusumut tusarniaaneq oqaasiinnartigut pisinnaavoq. Illua'tungiusup suliami akerliliissuteqarnermut periarfissaqartinneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Illua'tungiusumut tusarniaasoqarsimangippat aalajangiinerup paasisaqarfiusumik tunngaveqarsimangitsutut ilimagineqarsinnaanera sulianut inunnut tunngasunut aalavigineqartarpoq - taamaattumillu aalajangiineq piviusorsortunik tunngaveqarsimassanani (sulianik suliaqarnermi annertuumik kukkuneq). Tassani sulianik suliaqarnermi kukkuneq pingaaruteqarnerneq, taamaattumillu tamanna aalajangiinerup allangortinneqarneranik imaluunniit atortussaatinneqannginneranik kinguneqassanersoq aalajangiiffigineqartussaavoq.

Suliami matumani pissutsit pineqartut arlaliupput, tassalu siullermik soraarsitsinermik allakkiami oqaloqatigiinneq innersuussutigineqarpoq, taamaattumillu sulisitsisup siunertarisaa illua'tungiusup ilisimasimassagaa ilimagineqarpoq. Mittarfeqarfiilli pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsimmi § 6 naapertorlugu oqaloqatigiinneq pillugu allakkior-simangilaq, taamaattumillu illua'tungiusup suliami oqaaseqarnissamut periarfissinneqarsimanginnissaa ilimagineqarsinnaavoq. Taassuma kingunerisaanik illua'tungiusumut tusarniaanissamut maleruagassaq unioqqutinneqarsimassasoq ilimanaateqarpoq.

Soraarsitsinermut allakkiami immikkoortut sisamat soraarsitsinermut tunngavilersuutitut allanneqarput:

6. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

- X-ip Mittarfiani mittarfiup pisortaa C arlaleriarluni inassuteqartarsimagaluartoq, K-mi qulimiguulinnut mittarfimmik aqutsinermi sulerusussuseqannginneq soqutigisaqannginnerlu.
- Aqutseriaatsit aamma suleqatinnut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pillugit sulisut annertuumik naammagittaalliuuteqarnerat.
- Mittarfeqarfiit sullitaanut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pillugit sullitanit naammagittaalliuutit.
- Sulisumut aqqa taaneqartumut arneriniartarnitit, tassungalu tunngatillugu allakkatigut naammagittaalliuut uppersaatitit pigineqarpoq.

Sulisitsisup immikkoortunut matuma siulianiittunut tamarmiusunut naliliinera tunngavigalugu soraarsitsineq pisimavoq. Suliap suliarineqarneranut atugassatut Mittarfeqarfiit sulisut maalaarutaasa assilineri uppersaatitit ilanngullugit nassiuppaat. Naalakkersuisoqarfiup isumaa malillugu Mittarfeqarfiit soraarsitsinerat pissutsinut annertuunut pingaarutilinnullu tunngasuupput. Illua'tungiusoq aamma maalaarummini soraarsitsineranut tunngatillugu pissutsinik attuumassutilinnik saqqummiussingilaq.

Soraarsitsineq pillugu allakkami immikkoortut pingasut siulliit sulisitsisup sulisumik mianersoqqusinani soraarsitsisinnaaneranut naammangillat. Kisiannili illuatungiusup mittarfimmi pisortap illua'tungiusumut innersuussutai tunngavigalugit pissutsit soraarsitsineranut tunngaviusut ilisimareersimassavai, 2007-imi mianersoqqussutit illua'tungiusumut nalunaarutigineqartoq 2009-mi soraarsitsinerup nalaani suli atuuttussasutut isumaqarfigineqarsinnaangilaq.

Soraarsitsineranut allakkiami immikkoortoq kingulleq, arneriniarnermut tunngasoq ingasattajaartorujussuarmik pissusilersorneruvoq, imminermini soraarsitsineranut tunngaviusinnaasoq. Taamaakkaluartoq Mittarfeqarfiit isumaqatigiissutit tunngavigalugit periarfissaqartitsilluni illua'tungiusoq soraarsinniarlugu aalajangersimapput.

Aalajangiineq

Naalakkersuisoqarfiup isumaa malillugu soraarsitsineq pissusiviusunik tunngaveqarluni pisimavoq. Illua'tungiusup tusarniaaffigineqarsimanginnerata ilimagineqannginnera aalajangiinerup inerneranut sunniuteqartussatut Naalakkersuisoqarfimmit nalileneqanngilaq, illua'tungiusup Mittarfeqarfiit siunertaa soraarsitsinermullu tunngavigisaa ilisimareersimassagaa ilimagineqarmat. Taamaattumik suliap suliarineqarnerani amigaataasimasinnaasut aalajangiinerup inernilerneqarneranik annertuumik allangortitsisinnaasutut naliliiffigineqanngilaq.

Mittarfeqarfiit soraarsitsinerat atortussaatiinnarneqarpoq.

Maalaaruteqarnissamut ilitsersuut

Aalajangiineq manna allaffissornikkut oqartussaasunut allanut maalaarutigineqarsinnaangilaq, aalajangiinerli eqqartuussivitsigut maalaarutigineqarsinnaavoq.“

Naalackersuisoqarfiup aalajangiinerata assiliner B-kkunnit 21. januar 2010-mi tiguara. Saaffiginnissut taanna imatut paasivara naammagittaalliutip siusinnerusukkut tunniunneqarsimasup Naalackersuisoqarfiup soraarsitsinermik aalajangiusermanninnissamik aalajangiinera ilaalersillugu annertusineqarnissaa B-p kisaatigigaa.

B Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfimmut e-mailikkut allappoq, arneriniartarnerlu pillugu naammagittaalliutip assiliner piimallugu. Mailimit pineqartumit erserpoq B naammagittaalliutit allanik soraarsitsinermut tunngavilersuummi taaneqarsimasumik paasitinneqarnissaminut aamma periarfissinneqarsimangitsoq.

Arneriniartarsimaneq pillugu naammagittaalliutip assiliner kiisalu naammagittaalliutit allat Mittarfeqarfiit pisortaannut tunniunneqarsimasut assilineri Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfiup B-mut 10. maj 2010-mi nassiuppai.

Arneriniartarneq pillugu naammagittaalliut naammagittaalliortumit atsiorneqarsimasoq 13. februar 2009-milu ullulerneqarsimasoq imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Pillugu B

Siullermik arneriniaaluttut nalunaarutigaa, pissutingalugu suliffiup nalaani taamatut pissusilersortarmat uangaalluni nuanningerujussuarami tassami suliffiup nalaani taamaaliortarmat. Makkuninnga pissusilersorfigisarpaanga qeerlerlunga, oqarsuani nuisittaarlugu, isinnguaartaarlunga, oqartarlunilu "aannguaruna", aamma oqartarpoq, "(...)-p uppasui", aamma oqartarpoq "ajoqaarmi inuujaarsimaneq". Ataasiarani isersimaartarfimmi issiavik pingasuuttariami issiasunga qallerlunga qeerlerniarsarlunga nilliatillunga soorlumi tusaasaqanngittoq, uffa inerterlugu nilliasunga.

Qasseria suliffitsinni B-p nilliatittaartarpaanga qattukkaangakku nilliallunga inertertarakku tusarumanerli ajorlunga, massakkulluunniit B qanillerpiarsinnaangilara ersigaara qanikkutta kisiat qeerlerlunga. Sukujuppassuarnik soorlu tiinganiarnerup tunngaatigut oqalualuffigisarpaanga, tamakku uangaalluni nuanninginnermut massakkummi suliaartoraangama naattorsuutigereertarpara B-mit qeerlertittussaallunga tassali uannut ulluinnarsiuutigaaamiuk taamaaliarlunga. Sukujuppassuarnik "arneriniaa-

6. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

luffigisarpaanga” ukuali allatakka pingaarnersiunnarpakka. Uppernarsaasorisinnaavakka [suleqatit sisamat aqqi].“

Naammagittaalliuutit allat ullulernerqarsimangillat. Kisiannili Mittarfeqarfiit mappiutaanni suliami allagaatinik imalimmi takuneqarsinnaavoq taakku mittarfiup pisortaata C-p 24. marts 2009-mi tigusimagai, angallannermi ikiortip nassitsissutitut allagaanik ilaqartillugit. Allakkat nassitsissutit naammagittaalliuutillu imaattunik oqaasertaqarput:

"Hej C

B pillugu naammagittaalliuutit kinguaattornerat siullertut ajuusaarutiginiarpara. Oqaatigineqartut K-p mittarfianik aqutsineq pillugu naammagittaalliuutit arlallit tiguakka. Qinnuigineqarpunga kikkut sorlernik allattuunerat oqaatigeqqunagu.

Ilanngussaq 1:

- Nalunaaqutaq ataqqinngippallaaqaa
- Suliffini qimakulaarpallaaqaa
- Kingusinaartuaannarpoq
- Ataatsimiinneq ajorpugut
- Oqaatsit nuanninngitsut atorpallaarpai
- Suleqatiminik ingutsivallaarpoq
- Naalakkiisinnaassuseqanngilaq
- Illoqarfimmi "nalinginnaq oqaluttartoq" tusaamanarpoq
- Ilaasunut pissusiluppoq, tusarniitsunik oqaluttarpoq
- Sulisut allat tikikkaangata aatsaat nuannersumik sulilersarpugut

Ilanngussaq 2

- Tikittunik/aallartussanik kuniuisarpoq (sullitanut nuanninngitsumik)
- Biilivut eftersynertittanngilai (oqaluuttaraluarparput)
- Oqaatsit kusanaatsut atorpallaarpai
- Fragtit tikittut qatanngutiminut ingerlattarpai
- Akuleruffigisassarinnngisatsinnik ingutsisarpoq
- Allaffik torinnngittuaannartittarpaa
- Sulisuminut siunnersuisanngilaq
- Ataasinngornikkut takkupperartanngilaq
- Sullisitaartinneqartanngilagut
- Suleqatigiinnit nuannarineqanngilaq

Ilanngussaq 3

- [Sulisumut arneriniarneq pillugu] naammagittaalliummik suliaq suli UNITSINNE-QANNGILAQ. Sulisut tikilluaqusaanngitsutut iluarineqanngitsutullu misigisimagamik soraarniarput
- Pisortaq pissutigalugu soraarniarput, suliffik PISSUTIGINAGU, K-mili suliffissaa-leqinerujussuaq uniffigalugu, aamma suliffik PITSAASUUMMAT
- Ataatsimiittoqarneq ajorpoq
- Ilaqutai sianertuaannarput
Assersuut: Nuliani pisiniarfiliarniarluni sianerpat akisarpoq: "Timmisartoq aallarpat"
Assersuut: Ilaqutariinni ajornartorsiutit ilaqutaasa sianertuarnerannut pissutaapput
- Sulisut ilaqutaanit pingaarnerunngillat
- Marsenera/arajutsianngippallaaqaaq
- Pisuutitsisarneq pillugu
- Aperineqartinnani ilinniartitsisinnaannginnera
- NERSUALAARINEQ AJORPOQ!
- Suliffinnut allanut nikassaasarneq

Ilanngussaq 4

- Qeerleraasarpog - Annikillisimavorli
- Suliunnaarusuppunga
- Kingusinaarluni takkuttarpoq
- Ataatsimiisitsineq ajorpoq
- Naammagittaalliuuteqartoqarpat susoqarneq ajormat naammagittaalliorneq ajorpu-
ngut

Ilanngussaq 5

- Tiiminik ilanngartuisarpoq!

Ilanngussaq 6

- Piffissamik eqquinngippallaarneq, inortuinerit amerlavallaartut
- Sulitilluni suliffini qimattaarpallaartaqaa, ullormut arlaleriartaqaaq, mittarfiup qi-
maqasarneranut pequtigisarpai ilaqttani biiliukkiartorlugit
- Suleqatikkuminaattaqaaq, ullut ilaanni malunnarnerusarpoq ullululluni uagut suleqa-
tigiiusugut nuanniillioortilluta suleqatikkuminaalluni oqaluussassaarpiarnani
- Sulinermini ilaqttani salluutippallaaqai, soorlu tikittut aallalersulluunniit uagut sule-
qataasugut biiliutsikkumalluta piffissaqarfigineq ajorpaatigut, ulapippallaarami-
gooq, ilaqtamilu biiliunnissaannut piffissaqarfigalugit, suleqataasuulluni tamanna
nuannerneq ajorami minninngortitaajuannarluni

6. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

- Nassiussassat pillugit, soorlu nuliata ilaqutaasa suliffeqarfiutaaniit fragtinik nunaqarfinnut nassiussilerpata inuinnarnut akiligassanngorlugit nassiutsittarpai, maleruaqqusat malillugit inuinnarnut akiligasseequsaanngilaq

Ilanngussaq 7 (ilaasut marluk nassataat aserorsimasut)

- Ulloq tikiffik: 6. juni 2008
- Sullitat taamanili qaammatit tamaasa sianertarput, akineqartuaannarlutilli: "Y-mit suli tusagaqanngilanga". B nassatat taakku aserorsimanagerat pillugu nalunaarusiorsimanngisaannarpoq
- B-p soqutigisaqanngippasissutut pissuseqarnera sullitat kamaatigaat
- B immaqa isumaqarpoq piffissami sivisunerusumi kinguarsaaguni sullitat nassatitik aserorsimasut puigussagaat
- Eqiasuppallaaqaaq
- Soqutiginnittunik massakut sullinneqalerluni pitsaajallappoq.

K-p mittarfiani suliffimmi pissutsit pitsaanerulinngippata tamanna ajorluinnartunik kinguneqarataannaavoq.

Sulisut B suleqatigerusunngilaat. Taakku pisortaasalu akornanni qanoq pisoqarnera tusaaginnarlugu namminerlu soriarsinnaanani eqqorsorinangilaq.

Aqutsinerlunneq sulisut pisinnaasaannut sunniuteqarsimavoq, suliffimmilu eqqarsartaatsikkut pitsaanngitsunik avatangiiseqalersitsilluni. Ataasinnguamilluunniit napparsimasoqarsimanngilaq, sulisup ataatsip meeraata napparsimanagera eqqaassanngikkaani. Allammi massakut piffissaq eqqorlugu takkuttalerput, suliarternissartillu qilanaarisalerlugu.

Mittarfimmi pissutsit ajorsiertortillugit ineriartornissamut periarfissat amigaatigineqarput. Sulisut ineriartorusupput, ilinniakkatillu nutarterusullugit. B-p pisortaanerata nalaani naqisimannissimaneq malunnarpoq.

Pisoqarnissaa qamanngavik neriuutigaara. Naak allanngortoqarnissaa neriuutigineqarsinnaajuaannaraluartoq." (Ilaatigut Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik 10. juni 2010-mi qinnuigaara mappiutini allagaatit suliamut soraarsitsinermut tunngasut allaqqaarneqarnerinik imalik tamarmiusoq uannut atukkiuteqqullugu.

Mappi allagaatinik imalik Naalakkersuisoqarfiup uannut 22. juni 2010-mi nas-siuppaa.

Naalackersuisoqarfimmut 28. juli 2010-mi imatut allappunga:

"Ombudsmandi A-p B sinnerlugu attaveqarfigisimavaa B-p K-mi mittarfiup pisortaat atorfianit Mittarfeqarfiit soraarsitsinermik aalajangiinerannik 9. december 2009-meersumik Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfiup aalajangiusimanniinnarnera pillugu naammagittaalliuuteqarniarluni. (Naalackersuisoqarfiup aalajangiinera ilanngullugu nassiunneqarpoq).

Naalackersuisoqarfiup mappiutaanik suliami allagaatinik imalimmik misissuereernerma kingornatigut suliamik suliarinninniarlunga aalajangerpunga, aamma Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfik aalajangiinermini Mittarfeqarfiit suliamik suliarinninneranni kukkunernik amigaataasinnaasunillu tamakkiisumik maluginninniansimanersoq misissuiffiginiarlugu, kiisalu Naalackersuisoqarfik suliamik paasissutissartalersuineq pillugu aamma suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu (annertusisamik) piumasaqaatinik, kiisalu peqataasup suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanera pillugu malittarisassanik (pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni §§ 9 aamma 11) aamma aalajangiinermini tunngavilersuutip imarisaanik (pisortat ingerlatsineranni suliasat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 24) naammassinnissimanersoq misissuiffiginiarlugu.

Taamaattumik Naalackersuisoqarfik qinnuigaara suliamik qanoq paasinninnini pillugu nassuiaateqaqqullugu.

Suliamik inaarlugu suliarinninnginninni Naalackersuisoqarfiup akissutaata naammagittaalliortumut saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Taakkua saniatigut Naalackersuisoqarfik qinnuigaara makku pillugit ataatsimut paasissutisseeqqullugu:

1. Naalackersuisoqarfiup aalajangiineranut tunngavilersuummi pissutsinut naapertuut-tunngortitsineq pillugu Naalackersuisoqarfik makkuninnga taasaqarpoq:

“Soraarsitsinermut allakkiami immikoortut sisamat soraarsitsinermut tunngavilersuutitut allanneqarput:

- X-ip Mittarfiani mittarfiup pisortaa C arlaleriarluni inassuteqartarsimagaluartoq, K-mi qulimiguulinnut mittarfimmik aqutsinermi sulerusussuseqannginneq soqutigisagannginnerlu.
- Aqutseriaatsit aamma suleqatinnut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pillugit sulisut annertuumik naammagittaalliuuteqarnerat.

6. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

- Mittarfeqarfiit sullitaanut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pillugit sullitanit naammagittaalliuutit.
- Sulisumut aqqa taaneqartumut arneriniartarnitit, tassungalu tunngatillugu allakkatigut naammagittaalliuut uppersaatitit pigineqarpoq.

(...)

Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu Mittarfeqarfiit soraarsitsinerat pissutsinut annertuunut pingaarutilinnullu tunngasuupput.

(...)

Soraarsitsineq pillugu allakkani immikkoortut pingasut siulliit sulisitsisup sulisumik mianersoqqussuteqarani soraarsitsinnaaneranut naammangillat.

(...)

Soraarsitsinermut allakkiani immikkoortoq kingulleq, arneriniarnermut tunngasoq ingasattajaartorujussuarmik pissusilersorneruvoq, imminermini soraarsitsinermut tunngaviusinnaasoq.”

1.A. Naalackersuisoqarfik qinnuigaara arneriniartarsimaneq pillugu immikkoortup immiini suliinnaarsitsinermut tunngavilersuutaasinnaaneranik Naalackersuisoqarfiup naliliinera, soraarsitaasup aalajangersimasumik pissusilersuuteqarneranut tunngasuunersoq, imaluunniit Naalackersuisoqarfiup naliliinera atoqatigiinnikkut kanngutsaat-suliornermut ataatsimut tunngasuunersoq paasissutissiissutigeqqullugu.

1.B. Aammattaq Naalackersuisoqarfik qinnuigaara pissutsit mianersoqqussuteqaqqaarani soraarsitsissutaasinnaaneranik Naalackersuisoqarfiup naliliinerisimasai Naalackersuisoqarfiup soraarsitsinermik aalajangiusimanniinnarneranik tunngavilersuummut ilaanersut, imaluunniit soraarsitsinermut tunngavilersuut kisimi ”Sulisumut aqqa taaneqartumut arneriniartarnitit”-mik oqarnermut tunngavilersuutaanersoq paasissutissiissutigeqqullugu.

2. X-ip Mittarfiani mittarfiup pisortaanit C-mit sulisoqarnermut pisortamut Rudolf Heilmannimut, Mittarfeqarfiit, maili 26. oktober 2009-mi nassiunneqarsimasoq paasissutissanik imaattunik ilaatigut imaqarpoq:

”Oqaloqatigiinneq X-ip Mittarfeqarfiani uanga allaffinni pivoq, oqaloqatigiinnermilu pineqarput naammagittaalliuutit K-mi qulimiguullit mittarfianni sulisunit saqqummiunneqarsimasut, pingaartumillu arneriniarfigineqarneq pillugu sulisumit arnamit allakkat pineqartut A-p soraarsitaaneranut pissutaasut pingaarnerusut. A-p ingerlat-

seqatigiiffimmut ilumoorfiginninnginnera kiisalu aqutsisutut pisinnaasaqannginnera soraarsitsinissamik aalajangiinermut soorunami aamma sunniteqaqataapput.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naalackersuisoqarfiup ”ingerlatseqatigiiffimmik ilumoorfiginninnginnera”-mik oqar-neq qanoq isumaqarnerseq misissorsimavaa, aamma Mittarfeqarfiit B-mik soraarsitsi-neranut tunngavilersuutaqataasoq taanna Mittarfeqarfiit allakkani soraarsitsissutini tunngavilersuummut naammattumik oqaatiginninnerusinnaanersoq isumaliutersuuti-gisimavaa?

3. Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Naalackersuisoqarfiup Mittarfeqarfiit mappiutaa-ta suliami allagaatinik imallip tamarmiusup assilineranik Naalackersuisoqarfik sulia-mik suliarinninnermini atugassatut pissarsiniarsimanersoq paasissutissiissutigeqqul-lugu.

4. Kiisalu Naalackersuisoqarfik qinnuigaara Mittarfeqarfiit mappiutaa suliami allagaa-tit allaqqaarnerinik imalik tamarmiusoq pissarsiariniaqqullugu uannullu atukkiuteq-qullugu.

Allakkat ukua assilinerat A-mut ilisimatitsissutitut ullumikkut nassiunneqarpoq.”

Saaffiginnissutigaa Naalackersuisoqarfiup 17. august 2010-mi imatut akivaa:

"Ombudsmandip allagai 28. juli 2010-meersut, 2009-323-0019-imik j. normoqartut, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfiup tiguai.

Ombudsmandip Naalackersuisoqarfik qinnuigaa nassuiaaqqullugu, Naalackersuiso-qarfik pingaartumik Mittarfeqarfiit (matuma kinguliani GLV) suliarinninnerminni kukkunerisinnaasaanik amigaatigisinnaasaanillu tamanik ilanngussisimanersoq eqqar-saatigalugu, tassungalu immikkut illua'tungiusumut tusarniaanissamat innersuussineq ilaatinneqarpoq.

B-p (matuma kinguliini illua'tungiusumik taaneqartup) maalaarutaa Naalackersuiso-qarfiup tigummagu, maalaarutip assilineranik GLV-mut nassiunneqarpoq, aammalu sulia-mi paasissutissat assilinerinik piniartoqarluni. Naalackersuisoqarfiup suliamik misis-suinerani illua'tungiusup tusarniaaffigineqarnissaa, soraarsitsinermi amigaatitut na-linginnaasutut amigaataasimasinnaasoq paasineqarpoq. Taamaattumik GLV itisiliiffi-galugu apeqquteqarfigineqarpoq, illua'tungiusumullu tusarniaanermut tunngassuteqar-toq aalajangiinermi sukumiisumik suliarineqarpoq.

Illua'tungiusup tusarniaaffigineqarnerata amigaataasinnaaneranut tunngatillugu Naa-lackersuisoqarfiup tungaaniit pingaartinneqarpoq, illua'tungiusoq suliami pissusiviu-sunik ilisimasaqartutut ilimagineqartariaqartoq. Tamanna illua'tungiusup maalaarute-

6. *Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat*

qarnermini allagaani paasinarpoq, ilaatigut arnerilluni malersuinermit tunngasoq isummerfigigamiuk, tak. tamanna pillugu GLV-p aqutsisuinut maalaarut, 1. april 2010-mi ullulernerqartoq:

“Nalunngilaatigut suleqatigiinnitsigut qanoq ingerlasugut, uagutsinnut quiasaaqati-giittuartugut sammiuarluta. Qeerliineq tupassaalaarinerluunniit kalaallit quiasaarutaat naluneqanngilaq taamaattoq, uanga aamma taamaaliorneqartarpunga, ilakka aamma taamaattarput, tupigaara uanga kisima taamatut eqqorniarneqarama unnerluutigineqarlunga, allaat ajortuliorujussuartutut nalilerlunga, soorluli pinngitsaaleeriarsimasutut nalilerneqarsimasunga, tamakku allaalluinnarput.”

Aamma kattuffimmut maalaarummi, 28. april 2009-mi ullulernerqartumi imatut allasimasoqarpoq:

“Taamaattorli sulisut taakku naammagittaalliormata ingerlaannaq aalajangerlugu uanga soraarsitaassasunga, uangaannarlu kisima ajortuliorutut pineqarlunga sulisulli tamarmik qeerleraasartut (tassanilu uanga kisima pineqartutut sexchikane) ingerlaannaq eqqorneqarlunga. Tamakku pillugit allakkerisut nalunngilaat, ukuusut X, Y aamma Z qanoq ingerlasoqartoq [...]”

Illua'tungiusup maalaarutimini tunngavilersuutigisai tunngavigalugit suliami annertunerusumik nutaanik saqqummertoqassasoq imaluunniit aalajangiinerup allanngornissaanut tunngavissiisoqassasoq isumaqartoqanngilaq. Kiisalu maalaaruteqartup maalaaruteqarnermini soraarsitsinermit pissutaasutut tunuliaqutarineqartut nukittunerusutut inissitsiinnarpai. Illua'tungiusumut tusarniaaneq amigaataasimasinnaasoq suliap naammassinnaanut pingaaruteqartutut oqaatigineqarsinnaanngilaq, tamannalu pissutigalugu Naalakkersuisoqarfik naliliivoq, inatsisit tunngavigalugit amigaataasinnaasoq taanna pingaaruteqanngitsoq.

Taamaattorli Naalakkersuisoqarfiup GLV-mut erseqqissaatigissavaa siunissami illua'tungiusunut tusarniaasarnerit allakkatigut ingerlanneqartassammata, aammalu sulisut pillugit maalaarutaasinnaasut tunniunneqartassammata.

Tamatuma kingorna Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa, suliaq pillugu paasissutissamut tassunga tunngatillugu, aammalu sulisut pillugit suliani illua'tungiusumut tusarniaanissamut pisussaaffimmut annertusisamut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfiup suliaminik nassuiaateqaqqullugu.

Tassunga tunngatillugu erseqqissaatigineqassaaq Naalakkersuisoqarfik suliaq taannarpiaq tunngavigalugu aammalu tamat sullinneqarnerat eqqarsaatigalugu suliaq qanoq iliorluni pitsaanerpaamik paasiniaaffigineqassanersoq anguniarlugu suliamik suliaqarnermi paasissutissiisarnermilu suleriaatsit suut atorneqassanersut naliliisimammat. Suliamut pineqartumut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfik aalajangiivoq suliami up-

pernarsaatissat misissorniarlugit aammalu GLV-mut itisiliiffiusunik apeqquteqarniarluni.

Sulisut pillugit suliani qinnuteqaatitaqanngitsumik soraarsitsinernut atatillugu illua'tungiusumut tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqartoqartoq Naalackersuisoqarfiup ilisimaaraa. Kisiannili illua'tungiusup maalaarutimini pissutsit suliami pingaaruteqartut innersuussutigai, taamaattumillu illua'tungiusup pissusiviusunut ilisimaarinnissimanissaa ilimagineqartariaqarluni. Tamanna pissutigalugu Naalackersuisoqarfik naliliivoq, suliamik ingerlatitseqqinnermi suliap suliarineqarneranut atatilugu illua'tungiusumut tusarniaasoqartariaqanngitsoq.

Tamatuma saniatigut Ombudsmandip kissaatigaa, sulianik suliaqartarnermut inatsimmi illua'tungiusut allagaatinik takunnissinnaanerannut maleruagassat, §§ 9 aamma 11 naapertorlugi suliaq qanoq ingerlanneqarsimanersoq Naalackersuisoqarfik nassuiaateqassasoq.

Tassunga tunngatillugu Naalackersuisoqarfiup ilisimatitsissutigissavaa Naalackersuisoqarfiup 27. april 2010-mi oqarasuaatikkut, tamatumalu kingorna e-mailikkut, illua'tungiusup allagaatinik takunnissinnaaneranut qinnuteqaat tigupeqarmat. Tamatuma kingorna GLV-mi sulisut maalaarutaat, illuatungiusup kissaatigisai tamarmik nassiunneqarput. Naalackersuisoqarfiup § 11-mut tunngatillugu oqaatigiinnassavaa, illua'tungiusup allagaatinik takusaqarnissamut piunasaqarnerani Naalackersuisoqarfik suliami aalajangereersimammat.

Tamatuma saniatigut Ombudsmandip Naalackersuisoqarfik qinnuigaa, § 24 naapertorlugi aalajangiinermut tunngaviliinissamut piunasaqaatit eqqarsaatigalugit nassuiaateqaqullugu.

Naalackersuisoqarfiup aalajangiinermut tunngavilersuutimini illua'tungiusumut tusarniaanerup amigaataasimasinnaanera pingaartippaa. Tassani soraarsitsinermut (aqutsisup pisinnaatitaaffia) aamma illua'tungiliuttup tusarniaaffigineqarnissaanut tunngasut innersuussutigineqarput.

Naalackersuisoqarfiup tungaaniit suliap suliarineqarnerani suliami najoqqutassat pissutsillu saqqummiunneqartussat, taamaalillunilu aalajangiinissamut tunngavissat tamarmiusut naliliiffigineqarsimapput: Sulisup tungaaniit sulisitsisumut pisussaaffiit annertuumik sumiginnarneqarsimapput, tamatumalu kingunerisaanik atorfeqarneq ingerlaannarsinnaajunnaarsimalluni, kiisalu tamatuma kingorna GLV-p illua'tungiusoq soraarsinniarlugu aalajangersimavoq, tamanna Naalackersuisoqarfiup naliliinera malillugu GLV-p tungaaniit atorfeqartitsinermut inatsisit malillugit qisuariarneruvoq.

6. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Imaassinnaavoq taamatut ataatsimut naliliineq 9. december 2009-mi aalajangiinermi pitsaanerpaamik saqqummiunneqarsimanngitsoq, tamannalu tusaatissatut tiguneqarpoq.

Tamatuma kingorna Ombudsmandi aalajangersimasunik arlalinnik apeqquteqarpoq, taakkulu matuma kingorna akineqarput:

1.A. Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa, immikkoortoq arneriniartarsimanermut tunngasoq imminermini erniinnaartumik soraarsitsinermut tunngavigineqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisoqarfiup naliliinera soraarsinneqartup pissusilersorneranut immikkut tunngasuunersoq, imaluunniit Naalakkersuisoqarfiup naliliinera arnerilluni/anguserilluni malersuisarnermut tamarmiusumut tunngasuunersoq nasuiaateqaqqullugu.

Tamatumunnga tunngatillugu Naalakkersuisoqarfimmit erseqqissaatigineqassaaq arnerilluni/anguserilluni malersuisarnerit pissusilersornerummata sakkortuut, toqqaanartumik soraarsitsinermik kinguneqarsinnaasut. Tamatumanili pissusiviusunik aalajangersimasunik naliliinissaq apeqqutaassaaq. Oqaasertaliussaq issuarneqartoq taanna sulisut pillugit suliani pingaarutilinnik tamanik naliliineruvoq. Tamatumunnga peqatigitillugu erniinnaartumik soraarsitsineqarneq ajormat, illua'tungiusoq soraarsitsinissamut siumut ilisimatitsinissaq nalinginnaasoq atorlugu soraarsinneqartarluni. Suliami matumani pineqartup pissusilersornera atorfeqarnermi annikinnerusumik qisuariaateqarnermut, GLV-p tungaaniit toqqarneqartumut naleqqiullugu isummerfigineqarpoq.

1.B. Pissutsit Naalakkersuisoqarfiup naliliiffigisimasai siumoortumik ilisimatitseqqaarani iliuseqarnermi soraarsitsinermik kinguneqarsinnaasut Naalakkersuisoqarfiup soraarsitsinermik atuutsitsiinnarnissaanut tunngaviusunut ilaatinneqarnersoq, imaluunniit soraarsitsineq taamaallaat "sulisumut aqqa taaneqartumut arnerilluni malersuiner-mik" tunngavilerneqarsimanersoq pillugu Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik ilisimatitseqqullugu qinnuigaa.

Naalakkersuisoqarfiup isumaa malillugu arnerilluni malersuineq aalajangiinermut tamarmiusumut, aammattaaq pissutsinik allanik ilaqartumut pingaaruteqarpoq. Tamanna soraarsitsinermut atatillugu allakkiami, taamatullu GLV-p e-mailerutaani, 26. oktober 2009-meersumi, Ombudsmandip issuaaffigisaani taperserneqarpoq.

2. Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik qinnuigaa e-mail-imi GLV-p 26. oktober 2009-mi nassiussimasaani "ilumoorfiginninngitsoq" qanoq isumaqartinneqarnersoq, kiisalu GLV-p aalajangiinerani tamanna ilaatinneqarnersoq pillugu ilisimatitseqqullugu.

GLV-p tungaaniit "ilumoorfiginninngitsoq" qanoq isumaqartinneqarnersoq Naalakkersuisoqarfimmit misissorneqanngilaq. Ilumoorfiginninnginneq suliami pissutsinut

assigiinngitsunut tunngasinnaavoq. Naalackersuisoqarfiup oqaaseq taanna, aammattaq soraarsitsinermut atatillugu allakkiami, 25. marts 2009-mik ullulernerqartumi tunngavilersuutitut atorneqanngitsoq immikkut misissuiffigisimanngilaa.

3. Tamatuma kingorna Ombudsmandip apequtigaa, Naalackersuisoqarfiup suliamik suliarinninnerminut atatillugu GLV-mi suliamut mappi piniarsimaneraa.

Uppernarsaatissat paasissutissallu suliap suliarineqarneranut atatillugu atorfissaqartineqartut nassiateqqullugit Naalackersuisoqarfiup GLV qinnuigisimavaa, kisiannili GLV-mi suliamut mappi piniarsimanagu. Naalackersuisoqarfik taamaaliorimasari-aqaraluarpoq, siunissamilu sulisut pillugit suliani suliap ilusia pissutigalugu tunngavis-saqartoqartillugu Naalackersuisoqarfik taamaaliortalissaaq.

4. Naalackersuisoqarfiup GLV-mi suliamut mappi allakkamut matumunnga ilanngul-lugu nassiuppaa.

Naalackersuisoqarfimmit neriuutigineqarpoq akissuteqaat manna naammassasoq.”

Tamatuma kingornatigut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

1. Mittarfeqarfiit aalajangiinerat

1.1. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq

Mittarfeqarfiit B-mik soorarsitsillutik allagaat immikkoortumik imaattumik imaqarput:

"Soraarnerit pillugu oqaaseqaatissaqaruut taakku allaganngorlugit Sulisoqarner-mut Ilinniartiitsinermullu Immikkoortortaqarfimmut, Postboks 1036, 3900 Nuuk, imaluunniit massakut faxikkut 32 14 60-ikkut nassiunnissaannut periarfissaqaravit, allakkat ukua tigunerannit kingusinnerpaamillu sisamannorneq 2. april 2009 nal-lertinnagu. (Suliami illua'tungiusup isumaanik suliassat suliarineqartarnerat pil-lugu inatsit tunngavigalugu tusarniaaneq)." (Atorfeqarfinni nutsigaavoq)

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi (matuma kingornatigut "suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit"-mik taa-neqartartussami) oqartussaasut aalajangiinneginnerminni suliami illua'tungiu-sup isumaanik tusarniaanissaminnut pisussaaffeqarnerat pillugit aalajanger-sakkat imaattut § 19-ikkut aalajangersarneqarput:

"§ 19. Suliassami (illua'tungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasu-nik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisima-saqarsorinanngippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninna oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu

6. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaassanngippata suliallu aalangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.

Imm. 2. Imm. 1-imi aalajangersagaq atortuussanngilaq

1) paasissutissat pissuserisaat suliassallu suussusia naapertorlugit tigungmiariikkat tunngavigalugit suliami aalangiinissaq nangaanartutut isumaqarfiginangippat,

2) kinguartitsineq kinguneqassappat suliassap aalangiiffiginissaanut inatsisitigut killiliussap qaangerneqarneranik,

3) peqataasup taassuma suliassap aalangiiffigineqarnissaata kinguartinneqarnissaanik soqutiginninnera pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat taamatut kinguartitsinikkut ajoquserneqartussat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpata.

4) kapitali 4-mi maleruagassiat malillugit peqataasooq taanna paasissutissanik suliamut tunngasunik tamakkuninnga ilisimatinneqarnissamut pisussaanngippat,

5) paasissutissanik peqataasumut saqqummiussineq annertuumik ajornartorsiutisartaqassaaq, matumani aalajangernermi inuppasuut peqataasutut inissisimasut ilaatinneqartussaananerata pissutigalugu, imaluunniit

6) inatsisitigut immikkut ittunik aalajangersagaqarpata peqataasup aalangiineq pitinnagu aalangiinissamut eqqarsaatigineqartumut tunngaviusunik ilisimatinneqarnissaanut pisussaalersitsisunik.

Imm. 3. Naalackersuisut maleruagassaliorsinnaapput suliassaqrifiit erseqqinnerusumik taaneqartut, imm. 2, nr. 2-mi imaluunniit 5-imi aalajangersakkat nalinginnaasumik atortuuffigisassaata, imm. 1 -imi aalajangersakkami pineqartunut ilaatinneqartussaannginnerannik."

Suliani pisortani atorfeqartitaasunik suleqatigiinnermi ajornartorsiutit, pikkorlunneq imaluunniit naalasseriitsuliornernut tunngasut tunngavilersuutigalugit soraarsitsinermut tunngasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarneq inatsimmi aalajangersagaanngitsoq aammattaaq atuuppoq. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaffik annertusisamik pisussaaffeqarnerup manna nassataraa, tassalu soraarsitsinermi oqartussaasup - suliami aalangiisoqannginnerani - oqartussaasup nammineq suliamik paasinninnerigallakkani pillugu atorfeqar-

titaasumut allakkatigoortuusariaqartumik nassuiaateqarnissaminut nalinginnaasumik pisussaaffeqarnera, matumani suliami pissusiviusunik inatsiseqartitsinikkut suussusiliineq aamma - suliami uppersaasersuineq pillugu apeq-qutinik piusoqarpat - oqartussaasup uppersaasiussanik naliliineri ilanngulugit eqqarsaatigalugit. (Tamatumani tak. Hans Gammeltoft-Hansen allallu: "Forvaltningsret" aappasaanik naqitertitaq, quppernerit 232 tullilu).

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1-imi erseqqissumik takuneqarsinnaavoq suliami aalajangiisoqassanngitsoq, oqartussaasup suliami illua'tungiusoq paasissutissanik paasitereersimanngippagu atorfeqartitaasorlu oqaaseqaatiminik saqqummiussinissaminut periarfissinneqareersimatinnagu. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffik suliani soraarsitsinermut tunngasuni aalajangersimasuni aalajangiisoqannginnerani aamma atuuppoq.

Taamaattumik Mittarfeqarfuit aalajangiinerata immikkoortumik qulaani taaneqartumik imaqarnera ajuusaarnarluinnartutut isigaara.

Malugaara B soraarsitsineq sioqqullugu oqaloqatigineqarnissaminut aggeqquneqarsimasoq. Taamaalilluni allakkani soraarsitsissutini "25. martsimi oqaloqatigiinnerput" innersuussutigineqarpoq. B-p aamma mittarfiup pisortaata C-p oqaloqatigiinnerisa 25. martsimi (tassalu ullormi Mittarfeqarfuit A-mik soraarsitsivigisaanni) pisimanagera B-p Mittarfeqarfinnut naammagittaalliuutaanit 1. april 2009-mi ulluleneqarsimasumi aamma uppersarneqarpoq. B imatut allappoq:

"Taakkua ittunnut oqaloqatingiinnitsinni tamaasa eqqartorpakka. (...) -mut X-imi ulloq 25/3-2009 biiliniq sikukkut aatimmanga, naak niunnik ajutooqqallunga nakorsamiit sap. ak. arfinillit uninngasutut pappilisatingut uppersaasat suliffinnut nassiuunikuungaluarina. (...) "

Tamanna tunngavigalugu isumaliutersuutigisimavara B - soraarsitsineq pillugu allakkani immikkoortoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut tunngasoq apeqqutaatinnagu - soraarsitsineq sioqqullugu suliami illua'tungiusutut isummaminik (oqaasiinnartigut) tusaarniaavigineqarsimasinnaanersoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-ip immi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup oqaasiinnartigut ingerlanneqarsinnaanera mattutinngilaa.

Kisianni Carl Aage Nørgaardip aamma Jens Gardep atuakkiaanni "Forvaltningsret, sagbehandling" -imi (1995-imeersumi) quppernermi 176-imi suliami

illua'tungiusup isumaanik tusaarniaanermi periaaseq pillugu ilaatigut makku oqaatigineqarput:

"Tamatumani saniatigut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsimangilaq. Pisut ilaanni paasissutissat ikitut pisariitsullu pineqarfiani tusarniaaneq oqaasiinnartigut ingerlanneqarsinnaasussaavoq, oqartussaasup allaffiani, pineqartup najugaqarfiani imaluunniit oqarasuaatikkut. (...) Sulianili pisariunerulaartuni, tusarniaanerep siunertani eqqortisappagu, paasissutissat allagaatit pineqartut assilinerisa nassiunneqarnerisigut allakkatigut saqqummiunneqarnissaat pisariaqarsinnaavoq. Suliaq pisariusuuppat pisut ilaanni oqartussaasup tusarniaanermut tunngavimmik suliami pissusiviusut pillugu imaqarniliamik immikkut suliaqarnissaa naleqqunnerussaaq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni "Forvaltningsret"-imi, aappassaanik naqitertinneqartumi quppernermi 236-mi oqaatigineqarpoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq nalinginnaasumik allatigut ingerlanneqassasoq, soraarsitsineq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik tusarniaasarnermik inatsiseqartitsinikkut tunngavimmi pineqartunut ilaatinneqartoq pineqarpat.

Uanga paasinninnera unaavoq pisumi tassani pissutsinik aallaavimmik taassuminnga saneqqutsinissamut tunngavilersuutaasinnaasunik piusoqanngitsoq. Taamaattumik isumaqarpunga B-p suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaaneq allakkatigut ingerlanneqarsimasariaqaraluartoq.

Aamma oqaatigaara oqartussaasup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerata allakkatigut ingerlanneqarnera uppernarsaasersuinikkut pingaaruteqarsinnaasoq. Taamaalilluni oqartussaasup pineqartup suliami illua'tungiusup isumaanik allakkatigut tusarniaanikkut paasissutissat suut suliami illua'tungiusumut saqqummiunneqarsimanerat uppernarsarsinnaasussaavaa.

Mittarfeqarfii B pillugu mappiutaanni allagaatinik imalimmi B-p oqaloqatigineqarnissaminut aggeqquneqarsimanera imaluunniit paasissutissat suut oqaloqatigiinnermi B-mut saqqummiunneqarsimanerat pillugu paasissutissanik peqanngilaq. B paasissutissat pillugit oqaaseqaateqarsimappat oqaaseqaatigisimasinnaasai pillugit paasissutissanik aamma peqanngilaq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut "paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit"-mik taaneqartartussami) nr. 9-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 6, imm. 1-ikkut makku aalajangersarneqarput:

"§ 6. Suliassani ingerlatsinermut oqartussaasunit aalajangiiffigineqartussani oqartussaap paasissutissanik suliassamut tunngassuteqarluinnartumik suliassap aalajangiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik oqaasiinnakkut pissarsisoq, paasissutis-

sanilluunniit taamaattunik allatut iliorluni paasisaqartoq paasisutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaattorli paasisutissat taakku suliassap allakkiartaasa ilaanni takuneqarsinnaappata tamanna atuutinnilaq."

Aalajangersagaq taanna inatsiseqartitsinikkut tunngaviup matuma nalinginnaasumik erserneratut isigisariaqarpoq, tassalu pisortani oqartussaasut suliarmi iliuuserineqartunik pingaaruteqartunik tamanik allattuinnissaminut pisussaaffeqartut. Pisussaaffik taanna oqartussaasoq eqqortumik iliuuseqarsimansoq sunniuteqarluartumik nakkutilliinermi nalinginnaasumik tunngaviuvoq. Matumani FOB 1999-161 innersuussutigaara.

Mittarfeqarfiit B-mik 25. marts 2009-mi oqaloqateqarsimaneq pillugu allakkiorsimannnginnerat isorisariaqarluinnartutut isigaara.

Mittarfeqarfiit mappiutaat suliarmi allagaatinik imalik 25. marts 2009-mi oqaloqatigiinneq imaluunniit oqaloqatigiinnissamut aggeqqusineq pillugu paasisutissanik imaqanngimmat aammattaaq manna erseqqarluppoq, tassalu Mittarfeqarfiit B ataatsimiinnermi illersortissaminik nassarnissaminut pisinnaatitaasoq paasitissimaneraat.

Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi aalajangiisuusumik tunngaviuvoq pisortat ingerlatsivianni suliarmi illua'tungiusoq allanit sukkulluunniit sinniisogarsinnaasoq illersorteqarsinnaasorluunniit. Tunngavik taanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 8-kkut, sulianut aalajangiiffigineqartunut aalajangiiffigisassanulluunniit toqqaannartumik atuuttukkut, assersuutigalugu sulineq pillugu oqaloqatigiinnerni - inatsisikkut aalajangersagaanngitsumik - aamma annertusisamik atuuttukkut saqqummerpoq. Taamaalilluni Folкетинgip Ombudsmandiata pisuni arlalinni manna tunngaviutittarsimavaa, tassalu atorfeqartitaasoq pisortarisaminut sulineq pillugu oqaloqatigineqarnermini illersorteqarnissaminut nalinginnaasumik pisinnaatitaaffeqartoq. Matumani FOB 2001-574 innersuussutigaara.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-ip manna nassataraa, tassalu ingerlatsinermi oqartussaaffiup inuit oqartussaaffigisamini suliassat pillugit apeqquteqarlutik saaffiginnittut pisariaqarneratut annertutigisumik ilitsersorlugillu ikiortassagai. Ilitsersuinissamulli pisussaaffimmut ilaasut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-ikkut sukumiisumik taagorneqarsimannngillat, tassami ilitsersuinissamut annertusisamik pisussaaffik ingerlatsinermi ileqqorissaarnerup nassatarisinnaammagu. Ataatsimiinnerup pissusia B-millu soraarsitsissamaarneq isiginiarlugit uanga paasinninnera unaavoq Mittarfeqarfiit ataatsimiinnissamut aggeqqusinermut atatillugu ilitsersuinissaminut ingerlatsinermi ileqqorissaarneq tunngavigalugu pisussaaffeqarsimasut, taamaalillutillu Mittarfeqarfiit B-p ataatsimiigiaruni illersuisu-

mik ilaqarsinnaatitaanera B-mut paasissutissiissutigisimasariaqaraluaaraat. Matumani FOB 2007-132 innersuussutigaaara.

Tassanili aamma ilaavoq Mittarfeqarfiit ulloq taanna oqaloqatiginniffiminni B-mik soraarsitsisimanerat. Taamaalillutik Mittarfeqarfiit soraarsitsinermut tunngaviutinneqassamaartunik ulloq taanna ataatsimiinnermi B-mut qanoq annertutigisumik saqqummiussisimanerat apeqqutaatinnagu B soraarsitsinermut tunngaviusoq pillugu oqaaseqaateqarnissaanut naammattumik piffissaler-simanngilaat.

Matumani U 2003.2203 VLD⁵⁷ innersuussutigaaara.

25. marts 2009-mi ataatsimiinneq pillugu eqikkaallunga oqaatigisariaqarpara Mittarfeqarfiit suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusaarniaanissaminnut pisussaaffitsik kiisalu suliami illua'tungiusup isumaanik tusaarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnermik inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq eqqortissimanngikkaat. Tamanna isorisariaqartutut isigaara.

1.2. Aalajangiinermut tunngavilersuut

Aalajangiinerit allakkatigut nalunaarutigineqarnerannut atatillugu suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi §§-it 22 aamma 24 atuuppuit:

"§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni."

"§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakku atornerannut aalajangiisuunerusut."

- 57) Kommunip naammagittaalliuutit marluk ataatsimiinnermi kommunimi ulluunerani paarsisartumut atuffassissutigalugit saqqummiuppai, taannalu ataatsimiinnermi tamatuma kingornatigut ingerlaannartumik atuutilersumik suliuunnaarsinneqarpoq. Vestre Landsretsip eqqartuussummut tunngavilersuutini erseqqissarlugu oqaatigaa kommunip ulluunerani paarsisartuq allakkatigut naammagittaalliuutinik tunineqanngitsoq ataatsimiinnermi so-raarsitsinermik sulisitsisuminut oqaloqatiginninnissaminut periarfissaqaraluartoq soraarsitsinermut tunngaviusoq pillugu oqaaseqaateqarnissaanut naammattumik periarfississiman-ngikkaa, tak. ingerlatsineq pillugu inatsimmi § 19, imm. 1. Tassani tunngaviusariaqarpoq ulluunerani paarsisartuq ataatsimiinnermi tupassimaarsimasoq naammagittaalliuutit pillugit oqaaseqaateqassanngitsoq, taamaaliornissaminulli sivikinnerusumik piffissalerneqarsimasoq.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqas-sapputaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi anner-tuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuii-masinnaanerninik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minne-ruttariaqartutut isumaqarfiginarpat, tak. § 15."

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 2-mi aalajanger-sarneqarpoq tunngavilersuut pisariaqarpat suliami pissusiviusut pillugit nas-suiaammik naatsumik ilaqartinneqassasoq. Suliami pissusiviusut nassuiaammi qanoq annertussuseqarnissaannik, imaqarnissaannik qanorlu immikkuualuttu-lersugaatiginissaannik apeqqu makku tunngavigalugit ilaatigut naliliiffigine-qartariaqarpoq, tassalu suliami illua'tungiusoq suliap suliarineqarnerani qa-noq annertutigisumik ilaatinneqarsimanersoq (pingaartumik suliami illua'tu-ngiusup isumaanik tusarniaanermi aamma suliami illua'tungiusup suliami al-lagaatinik paasitinneqarnerani), suliamilu pissusiviusut suliami illua'tungiusu-mit ilisimaneqareernersut ilisimaneqariinnnginnersulluunniit. Tamatuma sania-tigut suliami pissusiviusut ajornakusuussusiat naliliinermi aamma ilaatinne-qartariaqarpoq, taamatuttaarlu pissuiviusup assortuussutigineqarnera assor-tuussutigineqannginneraluunniit aamma pingaaruteqarluni. Pissusiviusumut assortuussutigineqartumut atatillugu tunngavilersuut pissusiviusup assortuus-tigineqarnerata paasissutissiisutigineqaannarani tamatuminnga paasinnin-nerit assigiinnigitsut saqqummiunneqarnerannik kiisalu pissusiviusumik sorler-mik oqartussaasup aalajangiinermut atatillugu uppersaasarsuinikkut tun-gaviutitsinera pillugu paasissutissiisummik aamma imaqassaaq, ataatsimut isigalugu tak. FOB qupp. 359.

Allakkani Mittarfearfiit B-mik soraarsitsissutigisaanni tunngavilersuut ukununngaannaq tunngatinneqarpoq:

"Qulimiguulinnut mittarfimmi pisortatut atorfimmit soraarsitsinermut tunuliaqutaasut:

- X-ip Mittarfiani mittarfiup pisortaa C arlaleriarluni inassuteqartarsimagaluartoq K-mi qulimiguulinnut mittarfimmik aqutsinermi sulerusussuseqannginneq soquti-gisaqannginnerlu.*
- Aqutseriaatsit aamma suleqatinnut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pillugit sulisut annertuumik naammagittaalliuuteqartarnerat.*

6. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

- *Mittarfearfiit sullitaannut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pillugit sullitanit naammagittaalliuutit.*
- *Sulisumut aqqa taaneqartumut arneriniartarnitit, tassungalu tunngatillugu allakkatigut naammagittaalliuut uppersaaitit pigineqarpoq."*

Uanga paasinninnera unaavoq tunngavilersuutit taaneqartoq suliami pissusiviusut pillugit nassuiaatitaqangitsoq naammaginatunimik erseqqissaasuunngitsoq, tamatumalu soraarsinneqartup aalajangiinermik naammagittaalliuutiginninnerani naqqiissuteqarsinnaanera soraarsitsinermulluunniit tunngavipiasoq eqqarsaatigalugu akerliliissuteqarnissaanut periarfissaa ajornaku-soortunngortikkaa. Tamatumani manna pingaartillugu aamma isiginiarpara, tassalu B suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermut ilaasumik suliap ingerlasimanerata allaaserineqarneranik tunngavilersuummi immikkoortunut taaneqartunut itisilerutaasimasinnaasumik tigusaqarsimannngitsoq.

Aalajangiinermut tunngavilersuutip naammattumik erseqqarissuseqannginnera suliamilu pissusiviusut pillugit nassuiaatitaqannginnera ajuusaarnarluinnartutut isigaara.

Allakkat soraarsitsissutit inatsiseqartitsinermi malittarisassanut aalajangiinermi tunngavigineqartunut innersuussummik imaqannginnermikkut suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi piumasagaatinik tamakkiisumik aamma eqqortitsisuunngillat.

Taamaalilluni uanga paasinninnera unaavoq tunngavilersuummi arnat anguttillu naligiissitaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 11. april 2003-meersumi § 9, imm. 1 kiisalu eqqartuussinermi periaaseq tassunga atatinneqartoq innersuussutigineqarsimasariaqaraluartut.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Sulisitsisup kialuunniit angutini arnanillu sulisoqartup atorfinitsitsinerni, suliffimmi nuutsitsisarnerni, atorfimmi qaffatsitaanerni soraarsitsinernilu naligiimmik pissassavai, suliffimmilu naligiimmik atugassaqartissallugit."

Inatsimmi aalajangersagaq taanna pillugu oqaaseqaatinik erserpoq taassuma sulinermi erninermullu atatillugu sulinngiffeqarnermi il.il. angutit arnallu assigiimmik pineqarnissaat pillugu inatsimmi nr. 244-mi, 19. april 1989-meersumi Inatsisartut inatsisaata atortuulernissaata tungaanut atuuttumi § 2 aamma § 4 annertunerusutigut assigigai.

Folketingip inatsisaa taanna (inatsit nr. 244, 19. april 1989-meersoq) kingusinnerusukkut ilaatigut inatsisikkut nr. 1385-ikkut, 21. december 2005-meersukkut allannngortinneqarsimavoq, taannali Kalaallit Nunaannut atortuunani,

taassuma Kalaallit Nunaanni pingaarnertut inatsisip arnat angutillu naligiissitaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 7-ip, 11. april 2003-meersup atortuulersinneqarneratigut atorunnaarsinneqarsimanera pissutigalugu.

Inatsisip taaneqartup allannguutaatigut (inatsisikkut 1385-ikkut, 21. december 2005-imeersukkut) taaneqartukkut aalajangersagaq (§ 1, imm. 7) ilaatigut ikkunneqarpoq, tassuunalu aalajangersarneqarluni "tiinganiarneq/arneriniarneq/anguseriniarneq pineqartarpoq oqaatsitigut, oqaaseqarani iliuutsitigut imaluunniit timikkut iliuutsitigut inuup ataqqinassusianik innarliiniarnermik siunertaqartutigut iliuuseqartoqarpat, pingaartumik pissutsinik qunusaariffiusunik, akeqqersimaarfiusunik, kanngunarsaataasunik, nikanarsaataasunik nuanniitsunilluunniit pilersitsinik." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Aalajangersakkami tassani Danmarkimi aalajangersarneqarpoq tiinganiarneq/arneriniarneq/anguseriniarneq suiaassuseq pissutigalugu assigiinngisitsinertut isigineqassasoq. Inatsilli pillugu oqaaseqaatinit erserpoq tiinganiarneq/arneriniarneq/anguseriniarneq inatsisip allanngortinneqarnera sioqqullugu inatsiseqartitsinikkut periaatsimi naligiimmik pinnittarnermik unioqqutitsinertut aamma isigineqartoq:

"Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut periaatsimi tiinganiarnermik/arneriniarnermik/anguseriniarnermik oqartarnek inatsimmi §§-ini 2-mit 4-mut ilanngunneqarsimavoq, taamaalilluni suiaassuseq pissutigalugu assigiinngisitsinermi tiinganiarneq/arneriniarneq/anguseriniarneq ilaatinneqareerluni, naligiimmillu pinnittarnermik tunngaveqarnermik unioqqutitsinertut isigineqarluni. (...) Tiinganiarneq/arneriniarneq/anguseriniarneq pineqarnerasoq naliliiniarnermi innarliinerup kusanaassusia, innarlerneqartup ilatsiinnarsimanera, innarliisup taamaaliorinnaalluni isumaqarsimanera, suliffimmi pissutsit sammeqatigiittarnermilu periaatsit qanoq ittuussusiat il.il. eqqartuussiviit isummerfigisarpaat. Pissusilersorneq kusanaanneruleriartortillugu taamalu innarliinermik sunniutigisaa annertusiartortillugu pissutsit allat, matumani suliffimmi pissutsit sammeqatigiittarnermilu periaatsit qanoq ittuussusiat ataatsimut isigalugit sunniuteqarunnaariartortinneqartarput. Ullumikkumiillu tamatuma tiinganiarnernut/arneriniarnernut/anguseriniarnernut illersuutaanera inatsimmi §§-ini 2-mit 4-mut ilaatinneqareerpoq, tassami sulisitsisoq suliffeqarfimmi pissutsit eqqarsaatigalugit akissarsiaqarluni sulisartunik assigiinngitsunik pinnequsaanngimmat. Ataqatigiinneqarnermi tassani suliffeqarfimmi pissutsit imatut nasuiarneqarput sumiiffinnik tiinganiarfiunngitsunik/arneriniarfiunngitsunik/anguseriniarfiunngitsunik sulisitsisup atugassaqartitsinissaminut pisussaaffeqarnera aalajangersakkap aamma nassataraa, sulisitsisorlu sulisumi tiinganiarnernut/arneriniarnernut/anguseriniarnernut illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat pisussaaffigaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Arnat angutillu naligiissitaanissaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 11. april 2003-meersumi § 9, imm. 1 pillugu oqaaseqaatit matuma ilimaginis-

saanut pissutissaqalersitsinngillat, tassalu eqqartuussiviit periaasianni sulisisup sulisumi tiinganiarnernut/arneriniarnernut/anguseriniarnernut illersorneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannik pisussaaffeqarneratut ilanngussap allanngortinneqarnissaa inatsisiliortut siunertarisimagaat.

Taamaattumik isumaqarpunga soraarsitsinermut tunngavilersuummi aalajangersakkamut taaneqartumut eqqartuussiviillu tassunga atatillugu periaasianut innersuussissalluni pissusissamisoorisimassagaluartoq.

1.3. Naammagittaalliuutit soraarsitsinermut tunngavilersuummi ilaasut

Allakkani soraarsitsissutini soraarsitsinermut pissutaasut ilaat tassaapput suleqatit naammagittaalliuutaat, sullitat naammagittaalliuutaat kiisalu "sulisumut aqqa taaneqartumut arneriniartarnitit, tassungalu tunngatillugu allakkatigut naammagittaalliuut uppersaatitut pigineqarpoq."

Malugaara Mittarfeqarfiit mappiutaat B pillugu allagaatinik imalik ilaatigut sulisup aqqatigut taaneqartup arneriniarfigineqartarnini pillugu naammagittaalliuutaanik 13. februar 2009-mi ullulerneqarsimasumik ilaatigullu mittarfimmi sulisut aqqisigut taaneqanngitsut naammagittaalliuutaannik ullulerneqarsimannngitsunik arlalinnik mittarfiup pisortaanut C-mut ataatsimoortillugit 24. marts 2009-mi tunniunneqarsimasunik imaqartoq.

Aamma malugaara naammagittaalliuutini mittarfiup pisortaanut C-mut ataatsimoortillugit tunniunneqartuni sullitat naammagittaalliortut marluk nassatamik aserorsimasut nalunaarutigineqarnerisa suliarineqarnerat nukingisaarutigalugu arlaleriarlutik saaffiginnittarsimasut eqqaaneqartut. Naammagittaalliuutit oqaasiinnartigut tunniunneqarsimanersut erseqqarluppoq. Naammagittaalliortoqarsimappat naammagittaalliuutit qanga tunniunneqarsimanersut takuneqarsinnaanngilaq, taamatuttaarlu sullitat taakku kikkuunerat paasisutis-siissutigineqarani.

Mittarfeqarfiit mappiutaat allagaatinik B-mut tunngasunik imalik taakkua saniatigut sulisut sullitalluunniit naammagittaalliuutaat tiguneqartut pillugit allakkianik imaqqanngilaq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara oqartussaasoq paasisutissanik suliamut pingaaruteqartunik oqaasiinnartigut tigusaqartoq tamakku pillugit allakkiornissamut pisussaaffeqartoq, tak. paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 1.

Mittarfimmi sulisut aqqisigut taaneqanngitsut naammagittaalliuutaasa ullulerneqarsimannngitsut matuma oqaatiginissaanut pissutissaqalersippaannga, tassalu oqartussaasup naammagittaalliuutit naammagittaalliortup kinaassusianik takutitsisuunngitsut soraarsitsinermi tunngavimmut ilaatissinnaanngik-

kai. Matumani Inatsisartut Ombudsmandiata 2003-mi ukiumoortumik nalunaa-rutaani quppernerit 102 tulliilu innersuussutigaa.

Taamaalillutik Mittarfeqarfiit naammagittaalliuutit naammagittaalliortut kinaassusiinik takutitsisut kisiisa soraarsitsinermut tunngaviusumi ilaatissinnaasimavai, B-llu tusarniaavigineqarneranut atatillugu kikkut naammagittaalliuuteqarsimanerat B-mut paasissutissiissutigissallugu pisussaaffeqarsimalluni.

Arneriniarneq pillugu naammagittaalliuut naammagittaalliortup kinaassusiinik takutitsisoq eqqarsaatigalugu B-p Naalackersuisut Siulittaasuannut naammagittaalliummini oqaatigaa naammagittaalliuut takujumasimagini, mittarfulli pisortaata C-p tamatuminnga itigartissimagaani. Paasissutissiissut taanna Mittarfeqarfinnit ilumuunnginnerarneqarsimanngilaq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit (§§-ini 9-mi 10-milu) suliami illua'tungiusup allagaatinik suliamut tunngasunik (ilaatinneqartussaannigitsut erseqqinnerusut taaneqartut kisiisa pinnagit) paasitinneqarnissaanut periarfissiivoq. Nipangiussisussaataanerup suliami illua'tungiusup paasitinneqartussaataanera killissalersunngilaa (§ 9, imm. 2).

Taamaattumik B-p arneriniartarneq pillugu naammagittaalliuut takujumallugu qinnutigisaanik Mittarfeqarfiit itigartisisimanerat ajuusaarnarluinnartutut isigaara.

Arneriniartarsimanermik naammagittaalliuut takujumallugu qinnutigineqartoq qanga saqqummiunneqarsimanersoq B-p Naalackersuisut Siulittaasuannut naammagittaalliuutaani takuneqarsinnaanngilaq. Tamanna 25. marts 2009-mi oqaloqatigiinnermut atatillugu pisimappat - tamannalu ilimanarneruvoq - taamalu soraarsitsineq sioqqullugu pisimappat suliap aalajangiivigineqarnissaa kinguartinneqarsimasussaagaluarpoq, B-p allagaammik pineqartumik takusaqarnissaminut periarfissinneqareernerata tungaanut. Tamanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 11, imm. 1-ip imaattup nassataraa:

"§ 11. Suliami peqataasoq suliassaq suliarineqartillugu suliamut tunngasunik ilisimatinneqarnissaminik qinnuteqarpat, qinnuteqaataalu inatsit una malillugu akuerineqassappat, suliassap aalajangiiffigineqarnissaa kinguartinneqassaaq suliami peqataasup allagaatinik ilisimatinneqareernissaanut."

1.4 Naammagittaalliornissamut periarfissamik ilitsersuineq

Allakkat soraarsitsissutaasut naammagittaalliornissamut periarfissap ilitsersuutigineqarneranik imaqanngilaq, taamaalillutillu suliassat suliarineqartar-

nerat pillugu inatsimmi § 25, imm. 1-ikkut imaattukkut piumasaqaammik eqqortitsisuunatik:

"§ 25. Aalajangiinerit ingerlatsinermut oqartussaasunut allanut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut allakkatigut nalunaarutigineqarunik naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuummik ilaqartinneqassapput tassuuna nalunaarlugit naammagittaalliorfik naammagittaalliusagaannilu qanoq iliortariaqartoq immaqalu aamma ullut qassit qaangiutsinnagit naammagittaalliorariaqartoq. Tamakkuninngali ilaqartinneqassanngillat aalajangiineq aalajangiiffigineqartumut tapersiisuulluinarsimappat."

Tamanna ajuusaarnarluinnartutut isigaara.

2. Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoqarfiup suliamik suliarinninnera aalajangiineralu

2.1. Oqartussaasup qulliunerusutut naammagittaalliorfissap oqartussaasumi alliunerusumi suliamik suliarinninnermi kukkunernik amigaatinillu uparuannissaminut pisussaaffia

Naalackersuisoqarfik oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut oqartussaasumi alliunerusumi suliamik suliarinninnermi aalajangiinermilu kukkunerit sumiginnaanerillu uparuassallugit pisussaaffeqarpoq.

Naalackersuisoqarfiup aalajangiinermi uparuarlugu oqaatigisimavaa Mittarfeqarfiit suliami illua tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassaq "unioqutinneqarsimassasoq ilimanaateqartoq". Mittarfeqarfiilli amigartumik tunngavilersuinerat naammagittaalliornissamullu periarfissanik ilitsersuisimanninnerat Naalackersuisoqarfiup isummerfigisimannigilaa.

Tamanna isorisariaqartutut isigaara.

2.2. Naalackersuisoqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut tunngavilersuutit Mittarfeqarfiit aalajangiineranni ilaatinneqartut ilalersimavai?

Mittarfeqarfiit allagaanni soraarsitsissutini immikkoortut sisamat soraarsitsinermut tunngavilersuutit taaneqarsimapput, siusinnerusukku allaaserineqartutut.

Naalackersuisoqarfik aalajangiinermi tunngavilersuummi nalilivoq immikkoortunit sisamanit taakkunanga pingasut siulliit imminni soraarsitsinermut tunngavittut naammannigitsut, soraarsitsineq sioqqullugu mianersoqqusisoqarsimannigippat.

Naalackersuisoqarfik qinnuigaara pissutsit Naalackersuisoqarfiup mianersoqqusisoqareersimannigippat soraarsitsinermut tunngaviusinnaanngitsutut nali-

ligai Naalackersuisoqarfiup soraarsitsinermik aalajangiusimanninnerani ila-nersut imaluunniit soraarsitsinermut tunngaviusumi "sulisumut aqqa taaneqartumut arneriniartarnitit, tassungalu tunngatillugu allakkatigut naammagittaalliuut uppernarsaatitit pigineqarpoq" kisimi ilaatinneqarnerseq paasissutissiissutigeqqullugu.

Apeqqutigisara taanna Naalackersuisoqarfiup 17. august 2010-mi imatut akivaa:

*"Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu arnerilluni malersuineq aalajangiinermut tamarmiusumut, aammattaaq pissutsinik allanik ilaqartumut pingaaruteqarpoq. Tamanna soraarsitsinermut atatillugu allakkiami, taamatullu GLV-p e-mailerutaa-
ni, 26. oktober 2009-meersumi, Ombudsmandip issuaaffigisaani taperserseqarpoq."*

Naalackersuisoqarfiup akissutaa imatut paasivara Naalackersuisoqarfiup soraarsitsinermik aalajangiusimanninnera, Mittarfeqarfiit aalajangiinerattut, immikkoortunik sisamanik tamanik tunngaveqartinneqartoq.

Taamatut paasinnineq Naalackersuisoqarfiup tunngavilersuummini imatut oqarneranit aamma ikorfartorneqarpoq:

"Naalackersuisoqarfiup isumaa malillugu Mittarfeqarfiit soraarsitsinerat pissutsinut annertuunut pingaarutilinnullu tunngasuupput."

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara pissutsit sisamat taakku ataasiakkaarlutik sunniuteqassappata piumasagaataavoq pissutsit taakku ataasiakkaarlutik Naalackersuisoqarfiup aalajangiineranut tunngavimmi ilaatinneqarnissaanut uppernarsaasersuinikkut qulaarnaatsumik tunngavik naammattumik erseqqarissuseqartoq piussasoq.

Taamaalillutik suliami illua'tungiusup isumaanik suliaq paasissutissartaler-sorniarlugu tusarniaanermut piumasagaatit Naalackersuisoqarfiup suliamik suliarinninnerani ilaasutut soraarsitsinermut tunngaviusut sisamat Naalackersuisoqarfiup soraarsitsinermik aalajangiusimanninnerani ilaatinneqartut tamaasa eqqarsaatigalugit atuupput. Naalackersuisoqarfiup soraarsitsinermut tunngaviusut sisamaata immiini soraarsitsinermut tunngavigissallugu naammanneranik naliliinerata Naalackersuisoqarfik matuminnga pisussaaffiiangi-laa, tassalu soraarsitsinermut tunngaviusut sinnerisa pingasut Naalackersui-soqarfiup soraarsitsinermik aalajangiusimanninnerminut tunngavittut ilaatis-

simasai aamma eqqarsaatigalugit suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnissaa.

*Naalackersuisoqarfiup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut aamma suliamik paasissutissartalersuinissamut pisussaaffini eqqortissimane-
rai immikkoortuni 2.4-mi aamma 2.5-imi isummerfigaara.*

2.3 Allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq

*Naalackersuisunut (Naalackersuisut Siulitaasuannut) naammagittaalliummi-
ni 21. maj 2009-mi ullulerneqarsimasumi B-p ilaatigut makku oqaatigai:*

*"Suliunnaarsitaaninnut allakkat tassunga tunngasut tamaasa ilanngullugit nassiup-
pakka, kisianni unnerluussisimasup allagai kisimik ilaanngillat, taakku C-p tunniuk-
kusunnngimmagit aammalu takutikkusunnagit, takujumagaluarakkitt suna peqquta-
nersoq takuniarlugu, kisiannili allagai malillugit kanngunartuliortutut imaqartut
paasivara (...)"*

*Naammagittaalliuut soraarsitsineq piinnarnagu aammali arneriniarneq pil-
lugu naammagittaalliummi soraarsitsinermut tunngaviusutut ilaasumi al-
lagaatinik paasitinneqarumanerup itigartinneqarnera pillugu naammagittaal-
liuutitut paasineqassanersoq B-p Naalackersuisunut (Naalackersuisut Siulit-
taasuannut) naammagittaalliuutaani erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq.*

*Naammagittaalliuutip ilaa issuarneqartoq suliami allagaatinik paasitinneqa-
rumalluni qinnutigisatut erseqqissumik oqaasertalerneqarsimasutut aamma
oqaatigineqarsinnaanngilaq.*

*Taamaattorli B-p arneriniarneq pillugu naammagittaalliummik paasitinne-
garnissani kissaatigisimagaa erseqqissumik takuneqarsinnaavoq.*

*Malugeqqullugu oqaatigaara oqartussaasoq aalajangiineq ataasiinnaanngit-
soq naammagittaalliuutigineqarnerasoq naammagittaalliuutip nalorninarsisip-
pagu nalornissutigineqartup taassuma naammagittaalliortumut saaffiginnin-
nikkut qulaajarniarnissaanut pisussaaffeqarsinnaasoq.*

*Aamma malugeqqullugu oqaatigaara suliassat sularineqartarnerat pillugu i-
natsimmi § 7, imm. 1-ikkut manna aalajangersarneqartoq, tassalu inuit oqar-
tussaasup suliassaqarfiata iluani apeqqut pillugu saaffiginnittut pisariaqarne-
rat annertutigisumik ilitsersornissaannut ikiornissaannullu oqartussaasut pi-
sussaaffeqartut. Ilitsersuinissamut pisussaaffimmi tassani pisut qanoq ittuune-
rat apeqqutaatillugu suliami illua'tungiusup allagaatinik paasitinneqarumal-
luni qinnuteqarnissamut periarfissaa aamma ilaasinnaavoq, suliami illua'tu-
ngiusup oqartussaasumut pineqartumut saaffiginnissutaani takuneqarsinnaap-*

pat suliami allagaatit suliami illua'tungiusup oqarneratut taakkua imarisaat suliami illua'tungiusup ilisimannikkai.

Tassani aamma ilaavoq Naalakkersuisoqarfiup immikkoortumik nakkutilliinermi oqartussaasutut oqartussaasup alliunerusup pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik pingaaruteqartunik sumiginnaanera malugiguniuk tamanna isummerfigissallugu pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu pisussaaffeqarsinnaanera.

B-p Naalakkersuisunut (Naalakkersuisut Siulittaasuannut) naammagittaalliuutaata allagaatinik paasitinneqarnissamik itigartitaaneq pillugu naammagittaalliummik erseqqissunik oqaasertalersugaasumik imaqaannginnera suliamilu allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik erseqqissunik oqaasertaligaasumik aamma imaqaannginnera apeqqutaatinnagit uanga paasinninnera taamaalilluni unaavoq Naalakkersuisoqarfiup B allagaat pineqartoq takujumallugu angusaqarfiunngitsumik qinnuteqarsimasoq pillugu oqaatigineqartut isiginianngissinnaasimannikkai.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 11, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq suliami illua'tungiusoq suliap suliarineqarnerata nalaani suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqarpat suliap aalajangiivigineqarnissaa kinguartinneqassasoq, suliami illua'tungiusup allagaatinik pineqartunik paasitinneqarnissaminut periarfissinneqareernissaata tungaanut.

Uanga paasinninnera unaavoq Naalakkersuisoqarfik B-p soraarsinneqarnera pillugu aalajangiinissaminut taamaalilluni tunngavissaqarsimanngitsoq, B-p allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqaataa Mittarfeqarfïllu tamatuminnga itigartitsinerat isummerfigereersimannikkunigit.

Taamaattorli suliap aalajangiivigineqarnera sioqqullugu B-p arneriniarneq pillugu naammagittaalliummik paasitinneqarnissaanik pisussaaffeqarneq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat nassatarereerpaat, tulliuttut takukkit.

2.4 Suliamik paasissutissartalersuineq

Naalakkersuisoqarfiup akissummini 17. august 2010-meersumi oqaatigaa suliamik suliarinninnermini atugassatut allagaatit suliamut tunngasut Mittarfeqarfïnnit pissarsiarisimagini, Mittarfeqarfïlli mappiutaat suliami allagaatinik imalik pissarsiariniarsimannikkini. Malugaarali Naalakkersuisoqarfiup akissummini oqaatigigaa tamanna Naalakkersuisoqarfiup suliani sulisunut tunngasuni siunissami periaaserilerniaraa, suliap qanoq issusiata tamanna tunngavissaqartippagu. Taamaattumik tamatumunnga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Suliat qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsinermut tunngasut annertuumik akuliunnertut isigisariaqarput, taamaattumillu misissuinerup qanoq annertussuse-

6. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

qarnissaanik aamma paasissutissat suliamut tunngasut qularnaatsuunissaanik piumasagaatit sakkortungaatsiarput. Pissusiviusut pingaaruteqartut attasissinnaanerat nalornissutigineqarpat nalornissutigineqartup taassuma qulaa-jarniarneqarnera suliap sukumiisumik paasissutissartalersorneqarneranut ilaavoq, paasissutissaq pineqartoq soraarsitsisoqassappat soraarsitsinermut tunngaviutinneqarsinnaanersoq uppersaasarsuinnikkut naliliineq nalinginnaasumik periaaseqarnikkut taamaalilluni pisinnaalersillugu (tak. Hans Gam-meltoft-Hansenip allallu atuakkiaat "Forvaltningsret", aappasaanik naqiteritaq, quppernerit 226 tulliilu).

Malugaara Naalakkersuisoqarfiup mappiutaa allagaatinik suliamut tunngasu-nik imalik X-ip mittarfiani pisortap C-p Mittarfeqarfinni sulisoqarnermut pi-sortamut Rudolf Heilmannimut mailimik 26. oktober 2009-mi nassiuinneqarsi-masumik imaqartoq. Mailimi tassani makku paasissutissiisutigineqarput:

"Oqaloqatigiinneq (...) -mi uanga allaffinni pivoq, oqaloqatigiinnermilu pineqarput naammagittaalliuutit K-mi qulimiguullit mittarfianni sulisunit saqqummiunneqarsi-masut, pingaartumillu arneriniarfineqartarnej pillugu sulisunit arnamit allakkat pineqartut A-p soraarsitaaneranut pissutaasut pingaarnerusut. B-p ingerlatseqati-giiffimmu ilumoorfiginninnginnera kiisalu aqutsisutut pisinnaasaqannginnera so-raarsitsinissamik aalajanginermut soorunami aamma sunniuteqaqataapput." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Mittarfeqarfiit allakkani soraarsitsissutini tunngavilersuutit uku oqaatigaat:

"- X-ip mittarfiani mittarfiup pisortaa C arlaleriarluni inassuteqartarsimagaluartoq, K-mi qulimiguullinnut mittarfimmik aqutsinermi sulerusussuseqannginneq soquti-gisaqannginnerlu.

- Aqutseriaatsit aamma suleqatinnut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pil-lugit sulisut annertuumik naammagittaalliuuteqarnerat.

- Mittarfeqarfiit sullitaanut pissusilersortarnitit oqaatsillu atortakkatit pillugit sulli-tanit naammagittaalliuutit.

- Sulisumut aqqa taaneqartumut arneriniartarnitit, tassungalu tunngatillugu allak-katigut naammagittaalliuut uppersaasatit pigineqarpoq."

Soraarsitsinermut pingaarnertut pissutaasoq mailimi oqaatigineqarpoq tas-saasoq sulisut naammagittaalliuutaat arneriniarnerlu pillugu naammagittaal-liuut (soraarsitsinermut tunngaviutinneqartuni nr. 2 aamma nr. 4). Pissutsit marluk taakku eqqarsaatigalugit mailimi paasissutissat tunngavilersuullu al-

lakkani soraarsitsissutaasuni oqaatigineqartut imminnut erseqqissumik naapertuuttuupput.

Mailimi oqaatigineqarpoq pissutaaqataasut ilaat tassaasoq aqutsisinnaassuseqannginneq (taannalu tunngaviutinneqartuni nr. 1-imut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit naapertuutigunarpoq) kiisalu suliffeqarfimmut ilumoorfiginnissuseqannginneq.

Naalackersuisoqarfik aperaara "suliffeqarfimmut ilumoorfiginnissuseqannginneq"-mik oqarnermi suna pineqarnerseq, isumaliutersuutigisimallugulu Mittarfeqarfiit B-mik soraarsitsinerannut pissutaaqataasooq taanna tunngavilersuummi Mittarfeqarfiit allakkani soraarsitsissutini oqaatigisaanni naammattumik erseqqissusilimmik oqaatigineqarsimangersoq.

Naalackersuisoqarfiup akissummini 17. august 2010-meersumi oqaatigaa "suliffeqarfimmut ilumoorfiginnissuseqannginneq"-mik oqarnermi suna pineqarnerseq Naalackersuisoqarfiup misissorsimangikkaa:

"GLV-p tungaaniit "ilumoorfiginninngitsoq" qanoq isumaqartinneqarnerseq Naalackersuisoqarfimmit misissorineqanngilaq. Ilumoorfiginninnginneq suliameq pissutsinut assigiinngitsunut tunngasinnaavoq. Naalackersuisoqarfiup oqaaseq taanna, aammattaaq soraarsitsineranut atatillugu allakkiami, 25. marts 2009-mik ullulerneqartumi tunngavilersuutitut atorineqanngitsoq immikkut misissuiffigisimangilaa."

Naalackersuisoqarfik isumaqatigaara oqarmat "suliffeqarfimmut ilumoorfiginnissuseqannginneq"-mik oqaasertaliinermi pissutsit soraarsitsineranut tunngavilersuummut ilaatinneqarnerat pineqartoq eqqarsaatigineqarsinnaasoq, matumani soraarsitsineranut tunngavilersuummi "sullitat naammagittalliutaat" mittarfiup pisortaata C-p mailiani soraarsitsineranut pissutaasut oqaatigineqarsimasorinangitsut ilanngullugit eqqarsaatigalugit. Periarfissarli taamaattoq ima ersaritsigisorinangilaq ilimanaraniluunniit tamanna imaaliallaannarluni tunngaviutinneqarsinnaassasoq. Taamaalilluni ilumoorfiginnissuseqannginnerup B-p soraarsinneqarnissaanik aalajangiinermut pissutaaqataasimanera pillugu paasissutissaq eqqarsaatigalugu uanga paasinninnera unaavoq taanna matuma nalornissutigineqalerneranut pissutaasinnaasoq, tassalu allakkani soraarsitsissutini tunngavilersuutitut oqaatigineqartoq ilumuissuunersoq imaluunniit B-p soraarsinneqarnissaanik kissaateqarnermi pissutaaqataasut allat piusimangersut. Taamaattumik uanga paasinninnera unaavoq "suliffeqarfimmut ilumoorfiginnissuseqannginneq"-mik oqarnerup allakkani soraarsitsissutini oqaatigineqannginnera pissutigerpiarlugu Naalackersuisoqarfik pissutissaqarsimasooq mittarfiup pisortaa C mailimi 26. oktober 2010-meersumi pissutsinut allakkani soraarsitsissutaasuni pisortatigoortuni

matuneqarsimasutut isigineqarsinnaasunut innersuussinertsoq erseqqinnerusumik misissussallugu.

B-p mittarfeqarfinnut naammagittaalliummini 1. april 2009-mi ullulerneqarsimasumi ilaatigut makku oqaatigai:

"(...) sulisunnik tusaasunik uppersaasussaqaarpunga kiisalu aamma allakkerisut ulluinnarni qanimut suliffitsinnut allakkanik aallartussanik tikittussanillu aatsisartut aallerlutillu uppersaasinnaapput. Nalunngilaatigut suleqatigiinnitsigut qanoq ingerlasugut, uagutsinnut quiasaaqatigiittuartugut sammiuarluta. Qeerliineq tupassaalarinerluunniit kalaallit quiasaarutaat naluneqanngilaq taamaattoq, uanga aamma taamaaliorneqartarpunga, ilakka aamma taamaattarput, tupigaara uanga kisima taamatut eqqorniarneqarama unnerluutigineqarlunga, allaat ajortuliorujusuartutut nalilerluna, soorluli pinngitsaaleerarsimasutut nalilerneqarsimasunga, tamakku allaalluinnarput."

Naammagittaalliuut taanna Naalakkersuisoqarfiup mappiutaani allagaatinik imalimmiippoq.

Naalakkersuisoqarfik - allakkerisunut atorfeqarfimmiluunniit sulisunut taaneqartunut saaffiginninnermigut - B-p atorfeqarfimmi pissusilersoriaasiatut oqaatigineqartoq uppersarneqarsinnaanertsoq uppersarneqarsinnaannginnertsoq misissorniarlugu iliuuseqarsimanngilaq.

Suliffimmi pissusilersoriaaseq pissusilersornerup aalajangersimasup arneriniarnertut isigineqarsinnaanerani sunniuteqarsinnaasutut ilimagisariaqarpoq, taamaappallu pisumi matumani pissutsinut naapertuuttumik iliuuseqartarnermik tunngavimmut naapertuuttutut isigineqarsinnaasooq ilimagisariaqarluni. Matumani U 2007-256Ø innersuussutigaara.

Naalakkersuisoqarfik - sulisunut arneriniarneq pillugu naammagittaalliummik tunniussisumut atorfeqarfimmiluunniit sulisunut allanut saaffiginninnermigut B sulisumik pineqartumik ilumut qeerleraasimanertsoq/qeerleraaniarsimanertsoq imaluunniit arneriniarnertaqanngitsumik innarliiniarnermilluunniit siunertaqanngitsumik taamaaliorniartuusaartarsimanertsoq, B-p oqaatigisaa-tut, nunami maani ileqqusutut quiasarniutigalugu tupassaarutigaluguluunniit ileqqusutut iliuuseqarsimanertsoq misissorniarlugu aamma iliuuseqarsimanngilaq. Tamatuma qulaajarneqarnera naalasseriitsuliorneq pissutigalugu pineqaatissiissutit suut pisunut naapertuuttumik iliuuseqartarnerannik tunngavimmut naapertuuttutut isigineqarsinnaanerannut aamma pingaaruteqarsinnaasutut ilimagisariaqarpoq.

Qulaani immikkoortumi 1.2-mi oqaatigaara uanga paasinninera unaasooq Mit-tarfeqarfii B-mik soraarsitsinermut tunngavilersuutaat pissutsinik Mittarfe-qarfii soraarsitsinissaannut pissutissaqalersitsisunik naammattumik erseqqa-

rissaasuunnigitsut. Taamaakkaluartuq tunngavilersuutit ilaattut oqaatigineqartut misilinnagit Naalackersuisoqarfiup aalajangiinnerminut tunngaviutissimagunarpai. Taamaalilluni assersuutigalugu Naalackersuisoqarfiup mappiutaani allagaatinik imalimmi takuneqarsinnaanngilaq Mittarfeqarfiit sullitaat kikkut B-p pissusilersornera oqaatsinillu atuinera pillugit naammagittaalliuutinik tunniussisimanersut, naammagittaalliuutit qanga tunniunneqarsimanersut, sorphaat naammagittaalliuutigineqarsimanersut aamma naammagittaalliuutit pissutissaqartutut innersut Naalackersuisoqarfiup misissorsimanerai.

Mittarfeqarfiit tunngavilersuutaanni "sulisut annertuumik naammagittaalliornerat"-tut oqaatigineqartut tassaaginnarnersut naammagittaalliuutit naammagittaalliortut kikkussusiinik taasaqarfiusimannigitsut, qulaani uanga nassuiaanittut soraarsitsinermi tunngaviusunut ilaatinneqarsinnaanngitsut, Naalackersuisoqarfiup aamma misissorsimannigilaa, taamatuttaarlu naammagittaalliortut aterminnik taasillutik naammagittaalliorsimappata suut naammagittaalliuutigisimaneraat, qanga naammagittaalliorsimanersut naammagittaalliuutillu pissutissaqartutut innersut Naalackersuisoqarfiup aamma misissorsimagunarnagu.

Taamaattumik ataatsimut isiginnillunga uanga paasinninnera unaavoq Naalackersuisoqarfiup suliaq aalajangiinninnermi pisariaqarneratut annertutigi-sumik paasissutissartalersorniarsimannigikkaa, tamannalu isorisarialerujusuartut isigaara.

2.5. Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq

Suliami illua'tungiusoq oqartussaasup suliami pissusiviusut pillugit paasissutissanik pigisaqarneranik ilisimasaqartoq ilimagineqarsinnaanngippat oqartussaasooq suliami suliaasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 (immikkoortup 1.1-ip ataani tamakkerlugu issuarneqartoq) tunngavigalugu aalajangiissanngilaq, oqartussaasup suliami illua'tungiusoq paasissutissanik taakkuninnga ilisimatereersimannigippagu, oqaaseqaateqarnissaanullu periarfisaqartereersimannigippagu. Tamannali paasissutissat suliami illua'tungiusumut tassunga iluaqutaasussaassanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata aatsaat atuutissaaq.

Qulaani immikkoortumi 1.1-imi nassuiaanittut suliani qinnuteqaataannigitsumik soraarsitsinermut tunngasuni oqartussaasut suliami qinnuteqaataannigitsumik soraarsitsinermut suleqatigiinnermi ajornartorsiutinik, pikkorlunnernik imaluunniit pissutsinik naalasseriitsuliornernut tunngasunik tunngavilersugaasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnerannik inatsisitigut aalajangersagaannigitsumik tunngavik atuuppoq. Oqartussaasut tamanna tunngavigalugu pisussaaffeqarput oqartussaasup suliamik paasinninnerigallagaa (matumani suliaq uppernarsaasersui-

nikkut apeqqutinik saqqummersitsippat uppersaasersuinikkut naliliinerit aamma ilanngullugit eqqarsaatigalugit) aamma inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq pillugit atorfeqartitaasoq nassuiaateqarfigissallugu.

Qulaani immikkoortup 1.2-p ataani malugeqqullugu oqaatigaara tunngavilersuut Mittarfeqarfiit allagaanni soraarsitsissutaasuni oqaatigineqartoq suliami pissusiviusut pillugit nassuiaammik ilaqanngikkuni pisariaqarneratut erseqqissaat amigaatigigaa. Tamatumunnga atatillugu malugeqqullugu oqaatigaara Mittarfeqarfiit suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanermi atugassatut suliamik allaaserinninneq tunngavilersuummi immikkoortut taaneqartut erseqqissarneqarnerattut atorneqarsinnaasoq suliarisimanngikkaa.

Immikkoortup 2.4-p ataani aamma malugeqquara Naalackersuisoqarfiup taamaakkaluartoq Mittarfeqarfiit soraarsitsinermut tunngavilersuutaasa ilaat misilinnagit aalajangiinermi tunngaviutissimagunarai. Assersuutitut oqaatigaara Mittarfeqarfiit sullitaat kikkut B-p pissusilersornera oqaatsinillu atuinera pillugit naammagittaalliuutinik tunniussisimanersut, naammagittaalliuutit qanga tunniunneqarsimanersut, sorpiaat naammagittaalliuutigineqarsimanersut aamma naammagittaalliuutit pissutissaqartutut innersut Naalackersuisoqarfiup misissorsimagunanngikkai.

Taamaattumik aallaqqaasiutitut oqaatigaara suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnissaa siunertaralugu oqartussaasumit alliuunerusumit paasissutissanik pissarsiniarneq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat atorneqarsinnaanerannut malinneqarnerannullu tunngaviusoq. Oqartussaasup qulliuunerusup naammagittaalliorfigineqartup suliami illua'tungiusoq soorunalimi aatsaat isumaanik tusarniaavigisinnavaa, paasissutissanik suliap aalajangiivigineqarneranut pingaaruteqartunik pissarsisimaguni.

Suliami pineqartumi uanga paasinninnera unaavoq suliap naammattumik paasissutissartalersorneqarnissaa siunertaralugu oqartussaasumit alliuunerusumit paasissutissanik amigartunik pissarsinerup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasinnaanissamut tunngavik sanngiillisissimallugulu killissalersimagaa.

Aallaqqaasiutitut aamma oqaatigaara paasissutissat Naalackersuisoqarfiup pigisaasa akornanni paasissutissat pissuserisatik tunngavigalugit Naalackersuisoqarfiup aalajangiineranut tunngavimmi ilaasinnaangitsut ilaasimasut, assersuutigalugu paasissutissat sulisut kikkussutsiminnik taasisimanngitsut naammagittaalliuutaanni ilaasut, tak. imm. 1.3. Paasissutissat taamaattut suliami illua'tungiusumut iluaqusiisuunnginnerat apeqqutaatinnagu tamatu-

munnga atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq soqutiginaateqarnavianngilaaq.

Naalackersuisoqarfilli paasissutissanik suliami illua'tungiusumut ajoqusiusunik aamma suliap aalajangiivigineqarneranut pingaaruteqartunik peqangaatsiarsimavoq, matumani sulisup aqqa ilisimaneqartup arneriniarnermik naammagittaalliuutaa ilanngullugu eqqarsatigalugu. (Matumani Naalackersuisoqarfiup paasissutissanik suliami illua'tungiusumut ajoqusiusunik aamma suliap aalajangiivigineqarneranut pingaaruteqartunik qanoq annertutigisumik peqarsimanera isummerfiginngilara).

Naalackersuisoqarfiulli aalajangiinnginnermi B suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigisimanngilaa, oqartussaasullu suliami pissusiviusut pillugit inatsiseqartitsinikkut suussusiliinera uppernarsaasiussanillu naliliinera pillugit aamma tusarniaavigisimanagu.

Naalackersuisoqarfiup uannut akissummini 17. august 2010-meersumi oqaatigaa:

"Sulisut pillugit suliani qinnuteqaatitaqanngitsumik soraarsitsinernut atatillugu illuatungiliuttumut tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqartoqartoq Naalackersuisoqarfiup ilisimaaraa. Kisiannili illuatungiliuttup maalaarutimini pissutsit suliami pingaaruteqartut innersuussutigai, taamaattumillu illuatungiliuttup pissusiviusunut ilisimaarinnissimanissaa ilimagineqartariaqarluni. Tamanna pissutigalugu Naalackersuisoqarfik naliliivoq, suliamik ingerlatitseqqinnermi suliap suliarineqarneranut atatillugu illuatungiliuttumut tusarniaasoqartariaqanngitsoq."

Naalackersuisoqarfik isumaqatigaara oqarmat B-p naammagittaalliuutitut allakkamini pissutsit arlallit B-p suliami pissusiviusut ilaannik aalajangersimasunik ilisimasaqarneranik takutitsisorinartut isummerfigisimagai.

Tamannali pillugu oqaatigaara Mittarfeqarfiit tusarniaanermi paasissutissanik allakkatigut suliarinnissimannginnerat 25. marts 2009-milu oqaloqatigiinneq pillugu allakkiorsimannginnerat pissutigalugu kiisalu Mittarfeqarfiit allagaanni soraarsitsissutini tunngavilersuutip erseqqarlunnerata naammanginneratalu nassatarisaanik matuma oqaatiginissaa ajornartoq, tassalu B piffissami naammagittaalliumminik Naalackersuisoqarfiup suliarinnilerfiata nalaani "suliami pissusiviusunik" qanoq annertutigisumik ilisimasaqarsimannersoq.

Taamaalilluni B-p naammagittaalliumminik Naalackersuisoqarfiup suliarinilernerata nalaani pissutsit Mittarfeqarfiup allagaanni soraarsitsissutini ilaasut ilaannik ilisimasaqarsorinarnerata Naalackersuisoqarfik imatut isumaqa-

lernissaanut periarfissaqalersinngilaa, tassalu B pissutsinik tamanik ilisimasaqartoq.

Pingaartumik arneriniarneq pillugu naammagittaalliuut soraarsitsinermut tunngavimmut ilaasoq eqqarsaatigalugu B-p taamani Naalakkersuisut Siulittaasuannut naammagittaalliummini nammineq oqaatigaa naammagittaalliuut imminut takutikkumaneqarsimanngitsoq. Paasissutissaq taanna ilumuunnginnerarneqarsimanngilaq. Taamaattumik manna tunngaviutittariaqarpara, tassalu oqartussaasup pineqartup naammagittaalliuut tigummigaa B-p ilisimasi-magaa, taannalu arneriniarneq pillugu naammagittaalliuutaasoq, B-li naammagittaalliuutip imarisarpiaanik naammagittaalliortulluunniit kinaassusianik ilisimasaqarsimasoq ilimagineqarsinnaangitsoq.

Taamaalillunga isumaqarpunga Naalakkersuisoqarfik suliami pissusiviusut B-p ilisimasimassagai ilimaginninneq innersuussutigalugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaviginngitsoornissaminut pisariaqarneratut tunngavissaqarsimanngitsoq. Tamatumali paarlattuanik uanga paasinninnera unaavoq Naalakkersuisoqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfigineqartutut oqartussaasup alliuunerusup B-mut suliami illua'tungiusumut taassuma isumaanik tusarniaasimannginneranik paasisaqarnera pissutigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaminik oqartussaasup alliuunerusup sumiginnarsimasaanik ingerlatsinissaminut pisussaaffeqartoq, taamaaliornermigullu ilaatigut suliami illua'tungiusup pisinnaatitaaffii qulakkeerlugit, taamalu aamma suliamik paasissutissartalersuineq oqartussaasup alliuunerusup aalajangiineranut tunngaviusussa⁵⁸ ilaatigut qulakkiissallugu.

B pissusiviusut pillugit paasissutissanik Naalakkersuisoqarfiup pigisaanik tamanik oqartussaasoq alliuunerusooq aqutigalugu tamakkiisumik ilisimatinnegarsimasooq tunngaviutinnegarsinnaasimagaluarpalluunniit uanga paasinninnera unaavoq Naalakkersuisoqarfik B-p paasissutissanik pineqartunik suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqarnissaa isumaliutersuutigissallugu pissutis-saqarsimassagaluartoq. Matumani Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani Inatsisileriffiup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuusaa 1994-imeersoq innersuussutigaa:

"Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangersarneqarpoq oqartussaasut qaqugu pisussaataaassasut suliami peqataasumik tusarniaanissamut. Aalajangersakkalli tamakku akornutaasussaangillat suliami peqataasup sunaluunniit pissutigalugu tusarniaavigineqarsinnaanissaanut. Taamaattumik suliami peqataasooq tusarniaavigineqarsinnaasariaqartassaaq isumaqarfigineqaraangat soqutigis-sagaa aalajangiinissamut tunngaviusumik takusaqarnissani immaqalu taakku pillu-

git oqaaseqarnissani, tamanna pisortat allalluunniit inuinnaat soqutigisaannut akerliunngippat."

Tassanili aamma ilaavoq Naalackersuisoqarfiup aalajangiinninnermini B suliami pissusiviusut pillugit paasissutissanik Naalackersuisoqarfiup pigisaanik tamakkiisumik paasitinneqarsimasoq tunngaviutissinnaasimagaluaruniulluunniit B Naalackersuisoqarfiup pissusiviusunik inatsiseqatitsinikkut suussusiliinera uppersaasiinikkullu naliliineri pillugit suliami illua'tungiusutut isumaanik tusarniaavigissallugu pisussaaffigisimassagaluaraa.

Taamaattumik B-p illua'tungiusutut isumaanik Naalackersuisoqarfiup suliasat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 tunngavigalugu tusarniaasimanninnera imaluunniit suliani qinnuteqaataangitsumik soraarsitsinernut tunngasuni suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut annertusisamik pisussaaffeqarnermik tunngavik atuuttoq tunngavigalugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimanninnera isorisariaqarlunnartorujussuutut isigaara.

Taamaattumik inassuteqaatigaara Naalackersuisoqarfiup, kiisalu suliap amigartumik paasissutissartalorsorneqarnerata nassatarisaanik, suliaq suliareqqissagaa."

58) Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit nunamut maanga atuuttoq piareersarlugu sulianit erserpoq inatsisissatut siunnersuut Danmarkimi ingerlatsineq pillugu inatsit (Inatsit nr. 571, 19. december 1985-imeersoq kingusinnerusukkat allannguteqartinneqarsimasoq) tunngavigalugu suliarineqarsimasoq. Danmarkimi ingerlatsineq pillugu inatsit pillugu oqaaseqaatini suliami illua'tungiusumik tusarniaasarneq pillugu malittarisassat siunertaat pillugu makku oqaatigineqarsimapput:

"Suliami illua'tungiusup isumaanik oqartussaasup suliniuteqarneratigut tusarniaasarneq pillugu malittarisassanik atulersitsinerup siunertaraa ingerlatsiviup suliaataani suliami illua'tungiusup suliamimi aalajangiisoqanninnerani aalajangiinnermut tunngaviusorpiamik paasisaqarnissaminut oqaaseqaateqarfiginninnissaminullu periarfissinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa, taamatuttaarlu suliamimi illua'tungiusup aalajangiisoqanninnerani oqartussaasup aalajangiinnerminut tunngavigisaanik misissuinissaminut periarfissinneqarnera pisortat ingerlatsiviannik tatiginninnermut pingaaruteqartutut immi isigisariaqarluni. Malittarisassarli taamaattoq suliami illua'tungiusuinnaangitsumut iluaqusiisusaaq. Suliami illua'tungiusup paasissutissani pigineqartuni sunik paatsuinertut, eqqoqqissaangitsutut sukumisuunngitsutullu isiginninnerminik suliami tikkuaanissaminut pisinnaatitaanerata pisuni arlalinni ingerlatsiviup aalajangiinnerisa tunngavippiaasut pitsaanerpaat tunngavigalugit pisarnissaat aamma qulakkiivigeqataaffigissavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

6. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

Naalackersuisoqarfiup akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani sulitigusaqanngilanga.

---

kiisalu immikkoortoq 7, quppernerit 357 tulliiu.